

**1226y\_Az\_Q2017\_Yekun imtahan testinin sualları****Fənn : 1226y Ətraf mühitin iqtisadiyyatı**

1 Torpaq,su,meşə hansı üsulla qiymətləndirilir?

- məsrəf
- alternativ
- qraflar
- renta
- kadastr

2 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- elmin inkişafı
- Balla qiymətləndirmə;
- Məsrəf üsulu;
- Renta;
- Alternativ dəyərlər;

3 Qraflar üsulu nədir?

- Subyektiv qiymətləndirmə
- Alternativ dəyərlər;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- Məsrəflər üsulu ilə;
- Renta;

4 Alternativ dəyərlər nədir?

- Çirklənmə dərəcəsinə görə.
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- Genetik üsulla;
- Qraflar üsulu ilə;
- Həcm üsulu;

5 Təbii şərait amilinə daxil deyil:

- külək
- relyef
- temperatur
- iqlim
- geoloji dövrlər

6 Təbii şərait hansı sahədə bilavasitə iştirak edir?

- maddi nemətlər
- Havanın rütubəti;
- Relyef;
- İqlim;
- Atmosfer təzyiqi;

7 Məsrəf üsulu nədir?

- Həcmın müəyyən edilməsi.
- Balla qiymətləndirmə;
- Məsrəf üsulu;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- Alternativ dəyərlər;

8 İstehsalın inkişafına təsir edən amillərdən biridir:

- İqlimə
- Elmin inkişafına;
- Ərazinin abadlaşmasına;
- təbii ehtiyatlar
- Relyefə;

9 İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillər:

- Kooperasiyaya
- relyef;
- Meşələrin inkişafına;
- Ərazinin abadlaşmasına;
- Elmin inkişafına;

10 Kadastr qiymətləndirilməsi ilə qiymətləndirilmir:

- Neft.
- dəmir filizi
- Torpaq,su,meşə
- Torpaq;
- Meşə;

11 Təbii şərait nəyə təsir edir?

- istehsalın yerləşməsinə
- təhsil və səhiyyəyə
- tikintiyə
- nəqliyyat sahələrinə
- istehsalın ixtisaslaşmasına

12 Təbii ehtiyatsız mümkün olmayan:

- iqtisadi rayonlaşma
- maddi nemətlər istehsalı
- istehsalın kooperativləşməsi
- istehsalın təmərküzləşməsi
- ərazi istehsal kompleksləri

13 Maddi nemətlər istehsalında nələr iştirak edir?

- İstehsalın kooperasiyasında
- Emal sahəsinin dərinləşməsi;
- təbii ehtiyatlar
- Sosial sahələr;
- İstehsalın təmərküzləşməsində;

14 İnsanların istifadə etdiyi və edə biləcəyi ehtiyatlar necə adlanır?

- Sənaye müəssisələri.
- Faydalı qazıntılar;
- Əmək ehtiyatları;
- təbii resurs
- Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;

15 Renta və məsrəf üsulları nə deməkdir?

- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- istehsalı və istehlakı
- təbii ehtiyatların mənimsənilməsi
- təbii resursların ehtiyatı
- ekoloji qiymətləndirmə

16 İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillər:

- Elmin inkişafına.
- Kooperasiyaya;
- İstehsalın təmərküzləşməsinə;
- təbii şərait
- Sistemləşməyə;

17 Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinin əsas üsulları yanaşmalarına aid deyil:

- subyektiv qiymətləndirmə
- alternativ dəyərlər
- məsrəf üsulu
- renta
- potensial ehtiyat

18 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- Həcmi müəyyən edilməsi.
- Balla qiymətləndirmə;
- Məsrəf üsulu;
- Renta;
- Alternativ dəyərlər;

19 İstehsalın inkişafı asılıdır:

- Kənd təsərrüfatının inkişafından.
- Kooperasiyadan;
- Dünya okeanının səviyyəsindən;
- Təbii ehtiyatlardan;
- Təmərküzləşmədən;

20 İqlim təsir edir:

- İstehsalın yerləşməsinə;
- Sənayeləşməyə;
- İqtisadi böhrana;
- Relyefə ;
- Kənd təsərrüfatının kimyalaşmasına.

21 Kadastr qiymətləndirməsi aiddir:

- Əlvan metal filizlərinə.
- Torpaq, su, meşəyə;
- Təbii qaza;
- Neftə;
- Dəmir filizinə;

22 Təbii ehtiyatlar qiymətləndirilmir:

- Subyektiv qiymətləndirmə.
- Alternativ dəyərlər;
- Qraflar üsulu ilə;
- Məsrəflər üsulu ilə;
- Renta;

23 Təbii ehtiyatlar qiymətləndirilir:

- Çirkənmə dərəcəsinə görə.
- Qraflar üsulu ilə;
- Genetik üsulla;
- Alternativ dəyərlər;
- Həcm üsulu;

24 İstehsalın yerləşməsinə təsir edə bilər:

- Çay şəbəkəsi;
- Atmosfer təzyiqi;
- Günəş enerjisi;
- Əhalinin sayı.
- Təbii şərait;

25 Maddi nemətlər istehsalında iştirak edir:

- Təbii ehtiyatlar.
- İqlim;
- Relyef;
- Atmosfer təzyiqi;

26 Relyef təsir edir:

- Kooperasiyaya.
- Meşələrin inkişafına;
- Ərazinin abadlaşmasına;
- İstehsalın yerləşməsinə;
- Elmin inkişafına;

27 Təbii ehtiyatlar bu istehsalda iştirak edir:

- Maddi nemətlər istehsalı;
- Sosial sahələr;
- İstehsalın kooperasiyasında.
- İstehsalın təmərküzləşməsində;
- Emal sahəsinin dərinləşməsi;

28 Təbii resurs anlayışına aiddir:

- Sənaye müəssisələri.
- Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;
- Faydalı qazıntılar;
- Əmək ehtiyatları;
- İnsanların istifadə etdiyi ehtiyatlar;

29 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinin ən əsas üsulu budur:

- İcarə.
- Kredit
- Məsrəf.
- Kapital.
- Renta.

30 Təbii ehtiyatlar alınır:

- Atmosferdən.
- Hidrosferdən.
- Təbii amillərdən.
- Günəş enerjisindən.
- Təbii ünsürlərdən.

31 Təbii ehtiyatların geoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- A,B,C
- C,N,N
- İ, B ,C
- N,B,A
- C, D,E

32 Maddi nemətlər istehsalı mümkün deyil:

- Çay və göllərsiz.
- İqlimsiz;
- Təbii şəraitsiz;
- Relyefsiz;
- Təbii ehtiyatsız;

33 Təbii ehtiyatlar təsir edir:

- İqlimə.
- İstehsalın inkişafına;
- Ərazinin abadlaşmasına;
- Elmin inkişafına;
- Relyefə;

34 Təbii şərait təsir edir:

- Kooperasiyaya;
- Elmin inkişafına.
- Sistemləşməyə;
- İstehsalın yerləşməsinə;
- İstehsalın təmərküzləşməsinə;

35 Maddi nemətlər istehsalında iştirak etmir:

- Kənd təsərrüfatı;
- Təbii şərait.
- Hasilat sənayesi;
- Təbii ehtiyatlar;
- Sənaye;

36 Kadastr qiymətləndirilməsi ilə qiymətləndirilmir:

- Meşə;
- Torpaq,su,meşə
- Torpaq;
- Su;
- Neft.

37 Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığorta tarifiinin həcmində daxil deyildir?

- sığorta təşkilatının məsrəflərinin ödənilməsi.
- sığortaçının normativ gəliri.
- sığorta təminatının ödənilməsi üçün ehtiyat fonda köçürmələr;
- sığorta hadisələrinin xəbərdarlıq və qarşısının alınmasının maliyyələşdirilməsi fonduna köçürmələr.
- normadan artıq təbiətdən istifadəyə və çirkləndirməyə görə köçürmələr.

38 Sığorta ödənişləri necə hesablanır?

- müəssisənin illik dövrüyyəsinin tarif əmsalına bölünməsi yolu ilə.
- müəssisənin illik dövrüyyəsinin istehsal xərclərinə bölünməsi yolu ilə.
- müəssisənin illik dövrüyyəsinin illik mənfəətə bölünməsi yolu ilə.
- müəssisənin illik dövrüyyəsinin illik mənfəətə vurulması yolu ilə
- müəssisənin illik dövrüyyəsinin tarif əmsalına vurulması yolu ilə.

39 Aşağıdakılardan hansı sığorta hadisəsinə aid deyil?

- əmlakın korlanması və məhv olunması üzündən dəyən zərərin kompensasiyası.
- müəssisə işçilərinin əmək haqqlarının ödənilməsi ilə əlaqədar olan məsrəflər.
- ətraf mühətdə həyat şəraitinin pisləşməsi ilə əlaqədar dəyən ziyan.
- çirklənmiş ərazinin təmizlənməsi və oranın abadlaşdırılması üçün məsrəflər.
- ilkin təhqiqatlar və məhkəmə prosesləri ilə əlaqədar məsrəflər.

40 Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığortanın əsas prinsiplərindən hesab edilmir?

- 3-cü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi.
- sığorta edənin sığorta ödənişinin həcmində artırılmasında maraqları.
- yaradılmış maliyyə vəsaitindən təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsində maksimum istifadəsi.
- sığortaçının sığorta ödənişinin minimumlaşmasında maraqları.
- sığorta olunan tərəfin də iqtisadi maraqlarının qorunması.

41 Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

- müqavilə 1 illiyə imzalandıqda.
- 3 ay müddətinə imzalandıqda.
- 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda
- 1,5 il müddətinə imzalandıqda.
- yarım il müddətinə imzalandıqda.

42 Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığortanın geniş tətbiqini ləngidən səbəblərdən deyil?

- ekoloji çirkələrə görə tarif dərəcələrinin olmaması.
- sığorta hal və hadisələrinin ehtimalının yüksək olması.
- ekoloji proqram və layihələrə killü miqdarda maliyyə vəsaitinin ayrılması.
- hərtərəfli normativ-hüquqi bazanın olmaması.
- hərtərəfli normativ-hüquqi bazanın olmaması.

43 Aşağıdakı cavablardan hansı sığorta obyektinin mahiyyətini ifadə edir?

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayıdır.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə məsuliyyət riskinin həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqıdır.

44 Sığorta halı nədir?

- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın baş verdiyi proses.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi.

45 Ekoloji risk dedikdə nəzərdə tutulur:

- sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.

46 Aşağıdakılardan hansı sığorta sisteminin əsas göstəricilərindən sayılır?

- sığorta tarifləri.
- sığorta ödənişinin həcmi
- sığorta təşkilatı
- sığorta riski.
- sığorta haqqı

47 Ekoloji bazarda xüsusi informasiya mənbəyi:

- bazar imkanlarının analizindən alınan məlumatlardır.
- ictimaiyyətlə əlaqələrdən toplanan materiallardır;
- bazanın aylıq statistikasından toplanan materiallardır;
- alıcıların sorğusu, sərqi-satışlardan toplanan materiallardır;
- ekoloji fonlardan alınan məlumatlardır;

48 Ekoloji lizinq nədir

- Müəssisənin cərimə ödəməsi
- Rekultivasiya işlərinin aparılması
- təbii mühafizə avadanlığının icarəsi
- ödənişlərin verilməsi
- Müəssisələr arasında əlaqə

49 Ekoloji marketinqdə ekstrarolyasiya üsulu əsaslanır:

- istehsal və istehlak həcmnin balansına.
- qanunauyğunluqların iqtisadi təzahürlərinə və yayılmasının analizinə;
- riyazi modellərin qurulmasına;
- ekspertlərin bilik və intuisiyalarına;
- iqtisadi plan və proqnozların analizinə;

50 Ekoloji bazarın gigiyenik seqmentinə (bölünmə) aiddir:

- tullantıları emal edən texnologiyaların satışı.
- enerji resurs növlərinin satışı;
- ekoloji təmiz mal və məhsulların satışı;
- meşə və su resurslarının satışı;
- təmizləyici qurğuların satışı;

51 Ekoloji marketingin funksiyaları:

- dövlət tənzimlənməsi.
- proqnozlaşdırmanın təşkili və qərarların qəbulu;
- planlaşmanın təşkili və informasiya təminatı;
- uzunmüddətli strateji məqsəd;
- müəssisənin ətraf mühitə təsirinin tənzimlənməsi;

52 Ekoloji bazarda alıcılar bölünür:

- birlik və şirkət alıcılarına.
- kommersiya və dövlət təşkilatları təmsilçilərinə;
- daxili və xarici alıcılara;
- firma və şirkət təmsilçilərinə;
- fiziki və hüquqi şəxslərə;

53 Ekoloji marketing idarəetmə prosesi mərhələlərindən deyil:

- marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi.
- marketing kompleksinin hazırlanması;
- məqsədli bazarın seçilməsi;
- bazar imkanlarının analizi;
- bazarın hansı mallarla dolduğunu müəyyənləşdirmək;

54 Ekoloji bazarda kommersiya informasiya mənbəyi:

- şirkətlərarası satışın nəticələri haqqında toplanan informasiyadır.
- dövlət və regional statistikasındır;
- iqtisadi-riyazi hesabatdır;
- uçot və hesabatdır;
- məhsul satışı üzrə həmkar müəssisələrin informasiya mübadiləsi məlumatlarıdır;

55 Ekoloji marketingin əsas məqsədlərindən biri:

- ətraf mühitin mühafizəsinin təmin olunmasıdır.
- firma və birliklərin inkişafının proqnozlaşdırılmasının təmin olunmasıdır;
- müəssisənin planauyğun və proporsional inkişafının təmin olunmasıdır;
- ekoloji bazarın inkişafının təmin olunmasıdır;
- təbiətdən kompleks istifadənin təmin olunmasıdır;

56 Ekoloji marketingdə ekspert qiymətləndirmə materiallarından istifadə olunur:



- iqtisadi-riyazi modelləşdirmədə.
- ekoloji bazarın planlaşdırılmasında;
- iqtisadi proqnozların hesablanması;
- ekoloji bazarın vəziyyətinin qiymətləndirilməsində;
- satışın stimullaşdırılmasında;

57 Ekoloji bazarda ümumi informasiya mənbəyi:

- müəssisə və şirkətlərin statistikasındır;
- firma və istehsalçıların statistikasındır;
- dövlət və sahə statistikasındır;
- regional təşkilatların statistikasındır;
- tədqiqatdan toplanan statistikadır;

58 Ekoloji bazarın əsas segmentindən (bölünmə) deyil:

- gigiyenik və texnoloji.
- ətraf mühiti mühafizə;
- təbiəti mühafizə;
- xammal;
- enerji;

59 Ekoloji bazarda satışın stimullaşdırıcı tədbirlərinə aid deyil:

- ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulması.
- çox mal almağa görə ucuzlaşma tətbiq etmək;
- marketing tədbirlərinin hazırlanması və həyata keçirilməsi;
- qiymətlərin aşağı salınması;
- istehlakçı krediti vermək;

60 Ekoloji marketing fəaliyyətinin əsas elementlərinə aiddir:

- tələbatın formalaşdırılması və satışın stimullaşdırılması.
- marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi;
- istehsal və istehlakçı kreditləri vermək;
- qiymətlərin kəskin aşağı salınması;
- xammal bazarının vəziyyətinin proqnozlaşdırılması;

61 Ekoloji bazarın bölünməsi istiqamətləri aşağıdakılardır:

- tələbat və satış üzrə.
- məhsul növləri və alıcı qrupları üzrə;
- texnoloji qurğular və xammallar üzrə;
- xammal növləri üzrə;
- mal və xidmət növləri üzrə;

62 Operativ lizinqində avadanlıq neçə il müddətinə icarəyə verilir?

- daha çox müddətə
- 1-2 il
- 2-3 il
- 3-5 il
- 6-8 il

63 Klassik lizinq iştirakçıları neçə şəxsdən ibarət olur

- 10
- 2
- 3
- 4
- 6

64 İcarə müddəti nə qədər ola bilər

- İcarə müddəti göstərilir
- 1 ildən 5 ilə qədər
- 1 ildən 20 ilə qədər
- 1 ildən 10 ilə qədər
- 1 ildən 3 ilə 1ədə

65 Lizing prosesi neçə mərhələyə ayrılır

- 4 mərhələdə
- 5 mərhələdə
- 3 mərhələdə
- 2 mərhələyə
- 7 mərhələdə

66 Bazarın kanyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinə kompleks yanaşmaya aiddir:

- dövlət və sahə statistikas.
- proqnozlaşma və analitik metodların tətbiqi;
- təmizləyici qurğularla təminat;
- istehsalçı və istehlakçılar;
- uçot və hesabatın rəsmi forması;

67 Ekoloji bazarın vəziyyəti qiymətləndirilir:

- mal və materialların olması ilə.
- rəqabət vəziyyəti ilə;
- faktların və şəraitin məcmusu ilə;
- firmalardan asılılıq dərəcəsi ilə;
- kəmiyyət və keyfiyyət dəyişənliyi ilə;

68 Ekoloji bazarda istehsal və istehlak statistikasının öyrənilməsi imkan verir:

- məhsul satışını stimullaşdırmağa;
- kəmiyyət, keyfiyyət və rəqabəti müəyyən etməyə;
- əmtəlik məhsulu müəyyən etməyə;
- rəqabət və satışı tənzimləməyə.
- müxtəlif statistik və proqnostik göstəricilərdən istifadəyə;

69 Bazar vəziyyətinin öyrənilməsi aşağıdakı səviyyədə fərqləndirilir:

- proqnostik, analiz, kompleks.
- ümumiqtisadi, sahəvi, əmtəlik;
- informativ, sahəvi, köməkçi;
- normativ, satlıq, iqtisadi;
- kompleks, hüquqi, əmtəlik;

70 Bazar tədqiqatlarında istifadə olunan informasiya növləri:

- doğru cavab yoxdur.
- sahə, birlik, kommersiya;
- müəssisə, firma və təşkilat;
- ümumi, xüsusi, kommersiya;
- iqtisadi, hüquqi, xüsusi;

71 Ekoloji bazarın vəziyyətinin inkişafını proqnozlaşdıran metodlara aid deyil:

- balans.
- iqtisadi-riyazi modelləşdirmə;
- ekspert qiymətləndirmə;
- ekstrapolyasiya;
- təhlil;

72 İki şəxsdən ibarət olan lizinq necə adlanır?

- operativ
- obyektiv
- məxfi
- hüquqi
- klassik

73 Standart,Liz-bek,icarədar hansı lizinqin formalarıdır?

- standart, icarədar, operativ
- maliyyə lizinqi
- lizinq «standart», operativ «standart».
- operativ, kənar
- liz-bek, icarədar, kənar

74 Ekoloji lizinq digər hansı səlahiyyətləri həyata keçirir?

- alqı - satqı, sələm
- subsidiyalar
- kreditlər
- kompleks mübadilə
- dotasiyalar

75 Aşağıdakılərdən hansı Ekoloji lizinqdir?

- qaytarılmamaq şərti ilə icarə
- kredit vəsait almaq
- təbiəti mühafizə avadnlıqlarının icarəsi
- bank işinin təşkili
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi

76 Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- asılı
- təcili
- Ciddi
- operativ
- əmlak

77 Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- maliyyə lizinqi
- əməliyyat lizinqi
- müəssisə daxili
- sığorta lizinqi
- kredit lizinqi

78 Kənar lizinqin formaları hansılardır

- baza lizinqi
- lokal lizinqi
- iqxal, ixrac lizinqi
- daxili lizinq
- beynəlxalq lizinq

79 Ekoloji lizinq hansı prinsip əsasında fəaliyyət göstərir?

- mülkiyyət lizinqi formasında
- dəyərin birdəfəlik ödənilməsi prinsipi
- qaytarmaq və müddət prinsipi
- klassik lizinq formasında
- investisiya prinsipi ilə

80 Xayrinq nədir?

- sayrinq
- tempinq
- rentinq
- kempinq
- orta müddətli əməliyyat

81 Ekoloji lizinq hansı prinsip əsasında fəaliyyət göstərir?

- mülkiyyət lizinqi formasında
- dəyərin birdəfəlik ödənilməsi prinsipi
- qaytarmaq və müddət prinsipi
- klassik lizinq formasında
- investisiya prinsipi ilə

82 Ekoloji lizinq neçə qrupa bölünür?

- bölgüsü yoxdur
- 2
- 4
- 3
- 5

83 Rentinq nədir?

- bir ilə qədərki əməliyyat
- bir neçə həftəlik əməliyyat
- bir neçə günlük əməliyyat
- əməliyyatlar silsiləsi
- uzun müddətli əməliyyat

84 Maliyyə lizinqində avadanlıqlar neçə il müddətinə icarəyə verilir?

- 5-7 il
- 3-5-6 il
- 5-10-20 il
- 2-3-5 il
- 10-15 il

85 Avadanlığı icarəyə götürənin özü əmlakı başqasına icarəyə verirsə, bu hansı lizinqdır?

- avadanlığın sahibi onu girov qoyur.
- avadanlığı icarəyə götürənin özü əmlakı başqasına satır.
- avadanlığı icarəyə götürənin özü əmlakı başqasına icarəyə verir.
- avadanlığın sahibi onu maliyyə şirkətinə satır
- avadanlığın sahibi onu istehsalçı şirkətə satır.

86 Ekoloji bazarın konyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinin vacib mərhələsi:

- istehsalçı və istehlakçıları müəyyən etməkdir.
- xammalla tutulma səviyyəsini müəyyən etməkdir;
- materiallarla tutulma vəziyyətini müəyyən etməkdir;
- informasiyaların toplanmasıdır;
- statistik məlumatların toplanmasıdır;

87 Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

- 3 ay müddətinə imzalandıqda.
- müqavilə 1 illiyə imzalandıqda.
- yarım il müddətinə imzalandıqda.
- 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda
- 1,5 il müddətinə imzalandıqda.

88 Ekoloji marketing nədir?

- ekoloji bazarın vəziyyətini analiz edən bir sistemdir;
- xammal bazalarının tarixi haqqında elmdir;
- təbii resurs bazarı, enerji resursları və təbiətdən istifadə sahəsində idarəetmədir;
- ekoloji bazarın vəziyyətinin öyrənilməsinə yönələn idarəetmə fəaliyyətinin növüdür;
- istehsal və istehlak statistikasını öyrənən sahədir.

89 Ekoloji menecmentin əsasına daxildir

- ekoloji uçot və ekoloji audit
- ekoloji mahiyyət
- ekoloji xidmət
- menecmentin funksional həcmi
- ekoloji monitoring

90 Keyfiyyət – kəmiyyət problemlərinin xüsusiyyətlərinə aid deyil

- problemin vəziyyətinin təhlili
- Perspektivlilik
- Məqsədə nail olmanın alternativliyi
- problemin arasında əlaqənin mürəkkibliyi
- Yüksək kapital tutumu

91 ətraf mühətdən istifadənin böyük problemləri hansı səviyyədə həll oluna bilər

- Rayon
- regional
- Inzibati
- İqtisadi
- Baza

92 ətraf mühitdən kompleks istifadəyə görə lisenziyalar nəyə aiddir

- sistemə daxil olan icazə qrupuna
- kompleks istehsallara
- aztullantılı texnologiyaya
- istifadə netodlarına
- əhalinin təbiətdən istifadəsinə

93 Lisenziyalaşdırma sisteminə daxil olan icazələr neçə qrupa bölünür

- 7
- 4
- 2
- 5
- 3

94 Aşağıdakı təbiətin mühafizə fəaliyyət növləri lisenziyalaşdırılır

- Bazar qiymətlərinin müəyyən edilməsi
- qida məhsullarından istifadə
- istehlak mallarından istifadə
- yeraltı sərvətlərdən istifadə
- Mühafizə sənədlərinin reallaşdırılması

95 Ekoloji bazar alıcılarında daxildir

- müəssisələr
- hüquqi şəxslər
- bazarlar
- istehlakçılar
- təbiəti mühafizə idarələri

96 Təbiəti idarəetmənin mexanizminin ilk hazırlandığı dövlətlər

- Şərqi Avropa ölkələri
- İngiltərə, Fransa, Kanada
- ABŞ,SSRİ
- ABŞ, Yaponiya, Qərbi Avropa ölkələri
- Cənub – Şərqi Asiya ölkələri

97 Ekoloji menecmentin neçə funksiyası var

- 8
- 2
- 3
- 5
- 7

98 Ekoloji marketing nədir

- Sadəcə termindir
- Bazar birjalari
- ekoloji ekspertiya
- ekoloji bazarin idarəetmə fəaliyyəti
- Sənaye mallarının ixracı

99 ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarında aiddir

- qeyri-fiskal üsullar
- inzibati üsul
- iqtisadi üsul
- ekoloji-normativ üsul
- vergi –güzəştləri üsulu

100 Ekoloji bazar alıcılarına daxildir

- Birjalar
- müəssisələr
- şirkətlər
- fiziki şəxslər
- Dövlət orqanları

101 Hansılar ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarında aiddir

- vergi - guzestleri usulu
- qeyri - fiskal usul
- inzibati usul
- iqtisadi usul
- ekoloji -normativ usul

102 Təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması Azərbaycan Respublikası Prezidentinin hansı qərarı ilə təsdiq olunmuşdur

- 4 oktyabr 2009-cu il
- 4 oktyabr 1999-cu il
- 4 oktyabr 2000-ci il
- 4 oktyabr 1997-ci il
- 4 oktyar 2005 –ci il

103 Xüsusi lisenziyalar nədir

- audit sənədləri
- dövlət orqanları tərəfindən keçirilən sənəd
- Bazar münasibətləri sənədi
- əhalinin tərtib etdiyi sənədlər
- ekspertiza sənədləri

104 Bazar vəziyyətinin proqnoz metoduna daxil deyil

- Ekstrapolyasiya
- idarəetmə fəaliyyəti
- Balans
- İqtisadi-riyazi modelləşdirmə
- Ekspert qiymətləndirmə

105 Ekoloji bazar konyukturasının öyrənilməsi 3 səviyyədə fərqləndirilir

- idarə, şirkət, bazar
- müəssisə, firma, bazar
- Hec nə ilə fərqlənir
- Alıcılıq, ixrac, idxal
- ümumiqtisadi, sahəvi, əmtəəlik

106 İnkişaf etmiş ölkələrdə müxanizmlərin neçə %-i subsidiyalardan ibarətdir

- 45 %
- 50%
- 30%
- 10%
- 25 %

107 Yumşaq ekoloji ssudalar nə üçün verilir

- Verilmir
- biznes qurmaq üçün
- təbiəti mühafizə tədbirləri üçün
- Monitorinqlərin keçirilməsi üçün
- Bank faizləri üçün

108 Subsidiyaların əhəmiyyəti nədir

- Bank yatırımlarıdır
- müəssisələrə verilən dövlət yardımınıdır
- Güzəştlər
- Kreditlərdir
- Xüsusi vəsaitlərdir

109 Ekoloji menecmentin funksiyasıdır

- ekoloji marağın yaradılması
- tullantısız texnologiya
- texnoloji innovasiya prosesi
- ekoloji bazanın təşkili
- ekoloji idarəetmə

110 Ekoloji menecmentin sahəsinə daxildir

- Xüsusi menecment
- strateji menecment
- Təbii menecment
- Dəyişən menecment
- Adi menecment

111 ətraf mühitdən istifadəyə görə lisensziyaların verilməsinə aid edilir

- Dövlətin yardımı
- xüsusi icazə sənədləri
- Biosferin qorunması
- Təbiəti mühafizəyə ayrılan vəsait
- nşanların könüllü yardım



## 112 Ekoloji menecment nədir

- Qərarların verilməsidir
- İstifadə etməkdir
- Ticarət formasıdır
- Bazar münasibətidir
- idarə etmək üsuludur

## 113 Müasir idarəetmə sferasına daxildir

- Yeni kadrlar hazırlamaq
- Bank, kredit sistemini qurmaq
- plan və proqnozlara əsaslanmaq
- sağlam düşüncə və sadə həqiqətlərə əsaslanmaq
- Yeni texnikaya yiyələnmək

## 114 Ekoloji bazarda alıcılar neçə hissəyə bölünür

- 4
- 3
- 7
- 5
- 2

## 115 Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqənin 1-ci mərhələsi hansıdır?

- Əmək ehtiyatlarının mövcudluğu.
- İqlim göstəricilərinə.
- Çay şəbəkəsi.
- Təbii ehtiyatların hasilatı.
- Təbii ehtiyatların emalı.

## 116 Şəhərlərdə ekoloji təhlükəsizliyin təminatı və ətraf mühitin mühafizəsinin təşkili istiqamətlərinə aid deyil:

- təbii ehtiyatlardan kompleks istifadənin genişləndirilməsi.
- istehsal sahələrinin yerləşdirilməsində ekoloji amilin nəzərə alınması;
- fəvqəladə halların yaranmasının xəbərdarlığı;
- təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;
- ekosistemin və təbii komplekslərin bərpası;

## 117 Şəhərlərin istehsalat zonalarından deyil:

- sanitariya qoruyucu.
- sənaye zonası;
- kommunal;
- mühəndis və nəqliyyat;
- xüsusi təyinat;

## 118 Los-Anceles smoku adlanır:

- kimyəvi.
- buzlu;
- rütubətli;
- tozlu;
- fotokimyəvi;

119 Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqələri hansı elmin tədqiqatlarına aiddir?

- Təbii şəraitin müəyyən olunması.
- Təbii resursların istehsalə cəlb olunması.
- Təbii resurs potensialının ərazi təşkili.
- Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının tədqiqatlarına

120 Urboekologiyada ekoloji kompensasiyaya yönəlmiş mühəndisi- texniki vasitələrdən deyil:

- cavabların hamısı doğrudur.
- aztullantılı və tullantısız texnologiyaların tətbiqi və tullantıların təkrar emalı;
- ekoloji təmiz yeni nəqliyyat, energetika, rabitə və su təchizatı sisteminin işlənilib hazırlanması;
- ətraf sahələrin yeni mühəndisi metodla hazırlanması;
- çirkab sularının və atmosfərə atılan tullantıların təmizlənmə texnologiyalarının təkmilləşdirilməsi;

121 Urboekologiya coğrafi baxımdan aşağıdakı istiqamətlərdə tədqiqatlarla məşğul olur: 1) Şəhər aqlomerasiyası və yaşayış yerləri qruplarının tipoloji öyrənilməsi; 2) Şəhər iqlimində baş verən dəyişikliklər üzərində tədqiqatlar; 3) Şəhərlərin mühəndisi geoloji əsaslarının tədqiqi; 4) Landşaftda gedən dəyişikliklərin analizi; 5) Cəmiyyət və təbiət arasında gedən maddələr mübadiləsinin iqtisadi-coğrafi aspektləri:

- 1,2,3.
- 3,4,5;
- 1,2,5;
- 2,3,4;
- 1,4,5;

122 Urboekologiya zonalarında çirkləndirici mənbələr bölünür: 1) atqılar; 2) su axını; 3) kimyəvi tullantılar; 4) bərk tullantılar; 5) üzvi tullantılar

- 2, 3, 5;
- 1, 3, 5.
- 2, 4, 5.
- 3, 4, 5;
- 1, 2, 4;

123 Urboekologiyanın metodoloji əsasları:

- texniki, coğrafi və elmi funksiyalardır;
- doğru cavab yoxdur.
- kateqoriya, prinsip və anlayışlardır;
- şəhərsalma elmi və layihəsidir;
- struktur və amillərdir;

124 Urboekologiyanın predmeti:

- şəhərlərin kompleks elmi layihələndirilməsidir.
- şəhərsalma strukturlarının təbiətlə birgə fəaliyyətinin qanunauyğunluğunun tədqiqi və optimallaşdırılmasıdır;
- biosfer elementləri ilə urboekologiya strukturları arasında olan qarşılıqlı fəaliyyət və problemlərdir;
- şəhərlərin planlaşdırılması və regional əhali yerləşdirilməsidir;
- şəhərsalma elmi və şəhərsalma layihəsidir;

125 Şəhərlərdə ətraf mühitin əsas çirklənmə mənbələrinə aid deyil:

- yanacaq sənayesi.

- energetika sənayesi;
- əlvan metallurjiya;
- kimya sənayesi;
- yüngül sənaye;

126 Alyaska smocu adlanır:

- rütubətli;
- buzlu;
- kimyəvi.
- fotokimyəvi;
- tozlu;

127 Şəhərlərdə yaranan smocu tiplərindən deyil:

- Los-Anceles smocu.
- London smocu;
- Alyaska smocu;
- London və Alyaska smocu;
- Tokio smocu;

128 London smocu adlanır:

- kimyəvi.
- buzlu;
- rütubətli;
- tozlu;
- fotokimyəvi;

129 Sənaye müəssisələrini şəhər ətrafında yerləşdirikən ilkin nəzərə alınan amillərdəndir:

- ərazinin torpaq-bitki örtüyünün vəziyyəti;
- ərazinin ekoloji vəziyyəti;
- ərazinin təbii landşaftlarının dəyişmə vəziyyəti.
- ərazidə yağıntıların miqdarı və su mənbələri;
- ərazidə hakim küləyin istiqaməti və gücü;

130 Şəhərlərdə sanitariya-qoruyucu yaşıllıq zonaları bölünür:

- eni 3-5 km;
- eni 5-10 km;
- eni 1,5-2 km.
- eni 50-1000 m;
- eni 1-3 km;

131 İri şəhərlərdə ekoloji vəziyyətin gərginliyi asılıdır:

- antropogen təsirin yüksək olması və əhali sıxlığından;
- şəhərlərdə sənaye sahələrinin sürətli inkişafından;
- yaşıllıq sahələrinin normadan az olmasından.
- şəhərlərdə əhalinin sıx cəmləşməsindən;
- nəqliyyatın sürətli inkişafından;

132 Ekoloji-iqtisadi məhdudiyət hansıdır?

- Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)
- İstismarın izn həddi (İİH)
- Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)
- Tullantıların izn həddi (TİH)
- Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)

133 Genetik fondun saxlanması üçün nə etmək lazımdır?

- Meliorasiyanın inkişafı.
- Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.
- Sənayeni inkişaf etdirmək.
- Yeni məhsul növləri tapmaq.
- Təbii mühitin qorunması.

134 Təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində ətraf hansı təsirə məruz qalır?

- Biokimyəvi.
- Radioaktiv.
- Eroziya.
- Fiziki, kimyəvi, bioloji və radioaktiv.
- Denudasion.

135 ətraf mühitə təsir kim tərəfindən baş verir?

- Başqa planetlərdən gəlmələr.
- Meşələr.
- Heyvanlar.
- Quşlar.
- İnsanlar.

136 Aşağıdakılardan hansı auditorun vəzifəsinə aid deyil?

- auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək.
- Təbii mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər etmək.
- sənədlərin qorunub saxlanması.
- məlumatların məxvi saxlanması.
- auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək.

137 Aşağıdakılardan hansı düzgün cavabdır?

- ekoloji auditor ekoloji monitorinq həyata keçirən hüquqi şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji sahibkarlıqla məşğul olan fiziki şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji prosesi idarə edən şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji bazarı tənzimləyən şəxsdir.
- ekoloji auditor mövcud qanunvericiliyə əsasən ekoloji auditor fəaliyyəti göstərmək hüququna malik olan hüquqi və ya fiziki şəxsdir.

138 Aşağıdakı cavablardan hansı ekoloji auditin predmetinə aid deyil?

- təbii mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi.
- ekoloji siyasətin hazırlanması.
- ekoiqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbii və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi.
- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi
- təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması.

139 Menecmentdə ekoloji fəaliyyətin təşkilinə aid deyil:

- ekoloji fəaliyyətin planlaşdırılmasına maraqlı tərəf və şəxslərin cəlbə;
- idarəetmə prosedurlarının hazırlanması;
- vəzifə öhdəliklərinin və məsuliyyətin bölgüsü;
- tələblərin müəyyənəlməsi və daxili sənədləşmənin hazırlanıb tətbiqi;
- xüsusi səlahiyyətli məsul şəxs və bölmələrin müəyyənəldirilməsi.

140 Ekoloji menecmentin funksiyalarından biri aşağıdakıdır:

- planlaşdırma;
- balanslaşdırma;
- ekoloji siyasət;
- doğru cavab yoxdur.
- ekoloji öhdəlik;

141 Ekoloji menecmentdə işçi heyətinin idarə olunması yollarından deyil:

- işçilərin attestasiyası;
- işçilərin məlumatlandırılması;
- işçilərin motivizasiya edilməsi;
- işçilərin ekoloji maarifləndirilməsi;
- işçilərin fəvqəladə vəziyyətdə fəaliyyətə hazırlanması.

142 Ekoloji menecmentin vəzifələrinə aid deyil:

- müəssisənin «yaşıl imicinin» yaradılması.
- ekoloji uyğunluğun təmini;
- ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili;
- istehsalın təkmilləşdirilməsi;
- təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkili;

143 Genetik üsul digər üsullardan nə ilə fərqlənir?

- köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.
- demoqrafik siyasəti nəzərdə tutur.
- hadisələri bu gündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- hadisələri bu gündən gələcəyə qədər nəzərdə tutur.
- külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.

144 ətraf mühitdən istifadənin iqtisadi metodlarına aid deyil:

- subsidiyalar
- ödənişlər;
- limitlər sistemi.
- komplekslilik;
- girov sistemi;

145 ətraf mühitdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi nədir?

- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmidir.
- Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplərdir;
- iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiyadır;
- təbiətdən istifadənin proqramı və məqsədlərini, fəaliyyət rejimini, onun strukturlarının saxlanmasını təmin edən sistemdir;
- təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistemdir;

146 Ekoloji pasport hansı müddətdə etibarlıdır?

- 6 ay müddətinə
- 2 il müddətinə.
- 1 il müddətinə.
- 3 il müddətinə
- 5 il müddətinə

147 Aşağıdakılardan hansı təbiətdən istifadəyə görə kompleks icazəyə aid deyil?

- istifadəyə verilmiş təbii ehtiyatların saxlanması və mühafizəsinin
- təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi qaydaları və şərtləri.
- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişin miqdarı.
- təhlükəsiz xidmət və məhsullar.

148 Ekoloji proqnozlaşdırmada hansı üsullardan istifadə edilir?

- riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans.
- dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik.
- balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.
- anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibemetika.
- proqram- məqsəd, qraflar nəzəriyyəsi, genetik və normativ üsullarının sintezi, ekspert qiymətləndirilməsi.

149 Ekoloji proqnozlaşdırma nədir?

- ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır.
- təbii resurs potensialının və təbii ehtiyatlara tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan deyilməsi və görülməsidir.
- havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir.
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi.
- təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır.

150 Azərbaycanda, ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı neçənci ildən həyata keçirilir?

- 1995-ci ildən
- 1999-cu ildən
- 1996-cı ildən
- 1998-ci ildən
- 1997-ci ildən

151 Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit mərhələsinə aid deyil?

- audit aparın qurum formalaşması.
- sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.
- ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.
- ekoloji auditin aparılmasının vaxtının və xərcinin müəyyən olunması.
- istehsal sahələrinin təşkil olunması

152 Təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası:

- iqtisadi siyasətin əsasıdır.
- dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir.
- ekoloji təhsilin bir formasıdır.
- ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir.
- demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir.

153 Ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil:

- proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi.
- zərurət yaranıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəssislərin cəlb edilməsi.
- ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.
- proqram məlumatların təklifi.
- proqramın planlaşdırılması.

154 Auditin qanunvericilik vətəni hansı ölkə hesab olunur?

- Portuqaliya
- Fransa.
- İspaniya
- B.Britaniya
- Yaponiya

155 Ekoloji auditorun hüquqlarına aid deyil?

- sifarişçi lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək.
- ekoloji audit aparılmasına başqa auditorları cəlb etmək.
- ekoloji audit aparılan obyektlərin ekoloji və maliyyə fəaliyyəti ilə bağlı sənədlərlə tanış olmaq.
- bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq auditin forma və metodlarının sərbəst müəyyənləşdirmək.
- mühasibat uçotunun təşkilində kömək göstərmək.

156 Ekoloji auditorun vəzifələrinə daxil deyil?

- audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması.
- nəzarət obyekti üçün informasiya modelinin seçilməsi.
- dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması.
- müəssisədə vəziyyətin təhlili.
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.

157 Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit sisteminin funksiyalarına daxil deyil?

- nəzərdə tutulan fəaliyyəti həyata keçirmək barədə son qərarın qəbulu.
- ekoloji auditor xidmətinin keçirilməsinin keyfiyyətinə nəzarət.
- ekoloji auditor kadrlarının hazırlanması, onların peşə və ixtisas səviyyələrinin artırılması.
- ekoloji auditin aparılmasında qanunvericiliyə əməl olunmasını təmin etmək.
- ekoloji auditor fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən fiziki və hüquqi şəxslərə lisenziyaların verilməsi.

158 Auditor xidmət haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1995-ci il mayın 4-də.
- 1995-ci il iyunun 20-də.
- 1996-cı il sentyabrın 5- də.
- 1994-cü il iyunun 10-da.
- 1997-ci il fevralın 28-də.

159 Ekoloji audit nədir?

- çirkənlənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır
- antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır.
- təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- təbii resurslardan istifadə və bərpası üzrə hesabatların düzgün tərtib edilməsi və daxil olmaqla təbiətdən istifadəsi tərəfindən ekoloji tələblərin ətraf mühitin mühafizəsi normalarının və qaydalarının gözlənilməsi məqsədilə onların təsərrüfat və digər fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır.

160 Ekoloji audit hansı sahələrdə aparılır?

- sosial müdafiə təşkilatları.
- regionlar
- transmilli korporasiyalar
- dövlət idarələri.
- bələdiyyələr

161 Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir.

- kommersiya bankları.
- ekoloji banklar.
- ekoloji fondlar.
- yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr.
- təhsil müəssisələri.

162 Proqram–məqsəd üsulunun mahiyyəti nədir?

- hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

163 Təbiətdən istifadə problemlərinin həlli hansı halda səmərəli ola bilər?

- global ekoloji problemləri həll etdikdə.
- maliyyə vəsaitinin həcmi artırıldıqda.
- yeni texnologiyalar tətbiq etdikdə.
- təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə.
- regional yanaşma tətbiqi dedikdə.

164 Təhlükəsiz xidmət və məhsullar təbiətdən istifadənin hansı göstəricisinə uyğundur?

- global ekoloji problemləri həll etdikdə
- təbiətdən istifadəyə görə kompleks icazəyə
- yeni texnologiyalar tətbiq etdikdə
- təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə
- regional yanaşma tətbiqi dedikdə.

165 Ekoloji sənədlərdən 5 il müddətinə etibarlı olan hansıdır?

- 6 ay müddətinə
- 3 il müddətinə
- ekoloji pasport
- 2 il müddətinə
- 5 il müddətinə

166 Hadisələri bu gündən gələcəyə qədər nəzərdə tutan üsul hansıdır?

- demoqrafik siyasəti nəzərdə tutur.
- genetik üsul
- hadisələri bu gündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.
- külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.



167 ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr hansı sənədə aiddir?

- çirkab sularının təmizlənmə mexanizmi, tullantıların keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri.
- istifadə olunan ehtiyatın kəmiyyət, keyfiyyət göstəriciləri
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr
- müəssisə haqqında ümumi məlumat və istifadə olunan texnologiya.
- ekoloji pasporta

168 Sənaye müəssisəsinin ekoloji pasportu nədir?

- tullantıların, çirklənmənin izn həddləri haqqında sənəd.
- cərimə sanqsiyaların şərtləri haqqında sənəd.
- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd.
- təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
- müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərinə əks etdirən kompleks sənəd.

169 Aşağıdakılardan hansı genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliyi ilə müəyyənləşdirilmir?

- təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.
- elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri.
- istehlak normativ və məhdudiyətləri.
- real ehtiyat və imkanların olması.
- təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.

170 Proqram planlaşdırılması ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil olmasının səbəbi:

- proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi
- proqram məlumatların təklifi
- ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.
- zərurət yarandıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəssislərin cəlb edilməsi.
- ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil

171 Audit sahəsində güclü qanunvericilik sistemi olan ölkə hansıdır?

- Rusiya
- B.Britaniya
- İspaniya
- Fransa
- Yaponiya

172 Sosial müdafiə təşkilatlarının ekoloji auditdə iştirak etmələrinə yardım göstərən təşkilatlar hansıdır?

- ekoloji audit aparılmır
- regionlar
- transmilli korporasiyalar
- dövlət idarələri
- bələdiyyələr

173 Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir:

- kommersiya bankları
- yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr
- ekoloji fondlar
- ekoloji banklar
- səhiyyə müəssisələri

174 Sifarişçinin lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək auditorun hansı fəaliyyətinə aiddir?

- fəaliyyətə uyğun deyil
- auditorun səlahiyyətinə
- ekoloji auditorun hüquqlarına
- auditorun vəzifəsinə
- ekoloji auditorun işinə

175 Aşağıdakı cavablardan hansı ekoloji pasportda öz əksini tapmamışdır?

- çirkab sularının təmizlənmə mexanizmi, tullantıların keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri
- istifadə olunan ehtiyatın kəmiyyət, keyfiyyət göstəriciləri.
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr.
- müəssisə haqqında ümumi məlumat və istifadə olunan texnologiya.
- əsas məhsullar istehsalının texnoloji sxemi, havaya atılan tullantıların təmizlənmə sxemləri.

176 Ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasında ən səmərəli üsul hansıdır?

- anket sorğuları.
- proqram-məqsəd
- qraflar nəzəriyyəsi.
- genetik və normativ üsulların sintezi.
- ekspert qiymətləndirilməsi.

177 Nəzarət obyektini üçün informasiya modelinin seçilməsi ekoloji auditin hansı fəaliyyətinə aiddir?

- audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması
- ekoloji auditorun vəzifəsinə uyğun deyil
- dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması
- müəssisədə vəziyyətin təhlili
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.

178 Eko-iqtisadi,eko-hüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühiti mühafizə sahəsində qanunvericiliyin gözlənilməsi auditin hansı funksiyasına aiddir?

- audit aparın qurum formalaşması
- istehsal sahələrinin təşkil olunması.
- ekoloji auditin predmetinə
- ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması
- sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.

179 Auditor xidmətinə aid deyil:

- könüllü audit
- uyğunluq audit
- kənar audit
- daxili audit
- məcburi audit

180 Təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi auditin hansı fəaliyyətinə uyğun deyil:

- ekoiqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi
- təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi
- təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması

- ekoloji siyasətin hazırlanması
- ekoloji auditin predmetinə

181 İlk dəfə auditı tətbiq edən dövlətlər sırasındadır:

- Almaniya
- Fransa
- Yaponiya
- Rusiya
- ABŞ

182 1995-ci il iyunun 20-də Azərbaycan Respublikasının hansı qanunu qəbul edilmişdir?

- 1995-ci il mayın 4-də
- auditor xidməti haqqında
- 1996-cı il sentyabrın 5- də.
- 1994-cü il iyunun 10-da
- 1997-ci il fevralın 28-də.

183 Təbii resurslarda istifadə və bərpası üzrə hesablamaların və digər fəaliyyətlərin yoxlanılması nə ilə uyğundur?

- çirkənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır
- antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır
- təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- ekoloji audit ilə
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır

184 Auditor xidmətinə aid deyil:

- maliyyə hesabının auditi
- bitkinlik auditi
- kənar audit
- daxili audit
- əməliyyat auditi

185 Təbiəti mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər hansı auditor vəzifəsi ilə uyğundur?

- sənədlərin qorunub saxlanması
- auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək
- auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək
- auditor vəzifəsinə uyğun deyil
- məlumatların məxvi saxlanması

186 Auditorların vəzifəsinə daxil olmayan hansıdır?

- ekspert qiymətləndirilmələri
- verginin hesablanmasına kömək
- mühasibat uçotunun təşkilinə kömək göstərilməsi
- müəssisələrə maliyyə yardımı göstərmək
- sifarişçiyə informasiya xidməti

187 Ekoloji menecmentin prinsipləri aşağıdakılardır: 1. Məqsədyönlülük; 2. Təfəkkürə əsaslanma; 3. İqtisadi təhlil; 4. Səmərəlilik; 5. Ardıcılıq.

- 1, 2, 3.
- 1, 2, 5;
- 2, 4, 5;
- 1, 3, 5;
- 3, 4, 5;

188 Ekoloji menecmentin əsasına aid deyil:

- doğru cavab yoxdur.
- ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunması;
- ekoloji uçot və audit;
- ekoloji balans və nəzarət;
- ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma;

189 Ekoloji menecment konsepsiyasına aid deyil:

- elmin metodologiyası və rolu.
- ekoloji menecmentin təşkili;
- texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi;
- ekoloji menecmentin prinsipi;
- ekoloji menecmentin funksional həcmi;

190 Ekoloji menecmentin məqsədi:

- müəssisə və təşkilatlarda təbiəti mühafizə fəaliyyətini yaxşılaşdırmaqdır.
- hüquqi və fiziki şəxslərin təbiətdən istifadə fəaliyyətində hüquqlarını təmin etməkdir;
- təbiətdən səmərəli istifadə və resurs qoruyucu fəaliyyətdə beynəlxalq və milli aktların tələblərinə əməl etməkdir;
- idarəetmədə iqtisadi və ekoloji maraqları təmin etmək və təhlükəsiz əmək şəraiti yaratmaqdır;
- təbiəti mühafizə problemlərinin həlli üçün menecmentdən istifadə maraqlarını artırmaqdır;

191 Ekoloji menecmentin funksiyalarına aid deyil:

- balanslaşdırma.
- tənzimlənmə;
- planlaşdırma ;
- ekoloji marketing;
- uçot və nəzarət;

192 Ekoloji audit neçə mərhələdə aparılır?

- 2
- 3
- 4
- 6
- 5

193 Ekoloji menecment sisteminin elementləri: 1. Fəaliyyətin auditı və nəzarət; 2. Ekoloji siyasət; 3. Fəaliyyətin təşkili və reallaşdırması; 4. Təbiətdən istifadənin planlaşdırılması; 5. Ekoloji subsidiyalar.

- 1, 4, 5;
- 2, 3, 4;
- 3, 4, 5;
- 1, 2, 3;
- 1, 3, 5.

194 Ekoloji menecmentin inkişaf amillərinə daxildir:

- ekoloji ödənişlər;
- ekoloji mühitə kompleks təsir;
- ekoloji şəraitin monitorinqi, təsir və resursların mövcudluğu;
- ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma.
- ekoloji yönümlü subsidiyalar;

195 Ekoloji menecment nədir?

- faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.
- cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;
- təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahəsidir;
- təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.
- təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;

196 Ekoloji menecmentin əsasını təşkil edir:

- qiymətləndirmə, təhlil;
- doğru cavab yoxdur.
- balans, nəzarət, uçot və audit;
- ekstrapolyasiya, kartoqrafik;
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitorinq;

197 Ekoloji menecmentin vəzifələri: 1. Müəssisənin yaşıl imicinin yaradılması; 2. Təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkili; 3. İstehsalın təkmilləşdirilməsi; 4. Ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili; 5. Ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma.

- 2, 3, 4;
- 3, 4, 5;
- 1, 4, 5.
- 1, 2, 3;
- 2, 4, 5;

198 Ekoloji menecmentin inkişaf amillərindən deyil: 1. Ekoloji subsidiyalar; 2. Ekoloji şəraitin monitorinqi; 3. Ekoloji təsir və resursların mövcudluğu; 4. Ekoloji ödənişlər; 5. Ekoloji cərimələr.

- 1, 3, 5;
- 2, 4, 5;
- 1, 4, 5.
- 3, 4, 5;
- 1, 2, 4;

199 Ekoloji menecmentin prinsiplərindən deyil:

- doğru cavab yoxdur.
- ardıcılıq;
- məqsədyönlülük;
- təfəkkürə əsaslanma;
- uzaqgörənlik;

200 Ekoloji menecment konsepsiyasında mühüm rol oynayan funksiya:

- tullantıların utilizasiyasıdır;
- yerləşdirmədir;

- idarəetmədir;
- təhlükəsizlikdir;
- səmərəlilikdir.

201 Ekoloji menecmentin funksiyaları aşağıdakılardır: 1. Təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarət; 2. Planlaşma və tənzimlənmə; 3. Balanslaşdırma və nizamlama; 4. Təşkilatlanma və motivləşmə; 5. Səmərəlilik və təhlükəsizlik.

- 2, 4, 5.
- 2, 3, 5;
- 3, 4, 5;
- 1, 4, 5;
- 1, 2, 4;

202 Ekoloji audit ilk dəfə hansı ölkədə tətbiq olunmağa başlamışdır?

- Almaniya
- ABŞ
- Rusiya
- Yaponiya
- Fransa

203 Ekoloji menecment sisteminin elementlərinə aid deyil:

- təbiətdən istifadə fəaliyyətinin planlaşdırılması;
- ekoloji siyasət;
- fəaliyyətin auditı və nəzarət sisteminin tətbiqi.
- fəaliyyətin nəticələrinin təhlili və yenidən baxılma;
- fəaliyyətin təşkili və reallaşdırılması;

204 Dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar hansı mənbələrə daxil deyil?

- təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.
- fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.
- zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələri.
- ekoloji fondların formalaşmasına
- müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.

205 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ekoloji fondların ümumi gəlirlərində xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- 10-12%
- 40-45%
- 20-30%
- 50-55%
- 80-85%

206 Mineral xammalın daha dərin emalı və saflaşdırılması tədbirləri ekoloji fondun vəzifələrinə uyğundur?

- təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardım
- əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi
- ekoloji fondların vəzifələrinə aid deyil
- ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılması.
- təbii mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi

207 Dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri hansı hesaba maliyyələşir?

- respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına
- zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının məhdudlaşdırılması
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası
- təbiəti mühafizə işləri
- zərərli maddələrin su obyektlərinə axıtılmasının qarşısının alınması

208 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyə təminatı nə üçün xarakterikdir?

- cavabların hamısı doğrudur
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin ideoloji təminatı
- bazar iqtisadiyyatı
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maddi-texniki təminatı.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin demoqrafik təminatı.

209 Komplekslilik təbiətdən istifadənin iqtisadi metodlarının hansına uyğundur ?

- limitlər sistemi
- girov sistemi;
- subsidiyalar
- ödənişlər
- aid deyil;

210 Təbii obyekt və hadisələrin idarə olunması nədir?

- təbii obyektlərin bölgüsü və yenidən bölgüsü;
- təbiətdən istifadənin idarəetmə funksiyası
- təbii resursların qeydiyyatı;
- təbii obyektlərin ərazi- sahə quruluşu və nəzarət.
- təbii obyektlərin mühafizəsi və istifadəsi tədbirlərinin planlaşdırılması

211 əhalinin vəsaiti,ictimai təşkilatların könüllü yardımı və s. hansı fonda aiddir?

- vergilər
- dünya bankı
- komməriya bankı
- dövlət büdcəsi
- ətraf mühitin mühafizəsinin ictimai fonduna

212 Vəsaitin davamlılığı digər maliyyə növlərindən nə ilə fərqlənir?

- vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi
- mənbənin üstünlüyü
- vəsaitin çoxluğu
- vəsaitin azlığı
- vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi

213 Respublika büdcəsindən ayırmalar büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlara daxil edilirmi?

- cavabların hamısı doğrudur
- meşələrin mühafizəsi və bərpaı fondları.
- mineral-xammal bazasının bərpaı fondu
- ərazi ekoloji fondlarına aid deyil
- su obyektlərinin bərpaı və mühafizəsi fondu.

214 Beynəlxalq maliyyə qurumlarının investisiyaları müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak hansı formadadır?

- formalaşmada iştirak etmir
- respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar
- təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühiti çirkləndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.
- vergilər.
- respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.

215 I qrup ölkələrdə təbiəti mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- 3%
- 4%
- 2%
- 1,5%
- 6%

216 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- kommersiya bankları
- dövlət büdcəsi
- nazirlik və komitələrin vəsaitləri
- yerli büdcələr
- müəssisələrin öz vəsaitləri

217 İmperativ,iqtisadi,inzibati-hüquqi göstəricilər ətraf mühitin iqtisadiyyatının hansı metoduna aiddir?

- iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati
- balans sistem yanaşma
- komplekslik, öncüllük, planlaşdırma
- hüquqi və qeyri-hüquqi
- ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə metoduna

218 Təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatı ətraf mühitin hansı göstəricisinə aiddir?

- məcburi göstəriş və təqdimat.
- təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılması
- iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunması
- ətraf mühitin tənzimlənməsinin idarəetmə funksiyasına
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması

219 Təbii mühitlə itkilərin bərpası,iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi hansı məqsədlə yaradılır?

- ərazi ekoloji fondlarına aid deyil.
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.
- tullantısız texnologiyanın tətbiqi
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması
- təbiətdən istifadənin idarə olunması .

220 ətraf mühitdən istifadənin proqram və məqsədlərini,fəaliyyət rejimini,onun strukturlarının saxlanmasını təmin edən sistem hansıdır?

- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmidir
- təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi



- iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiyadır;
- Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplərdir;
- təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistemdir;

221 Azərbaycanca ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- 2000-ci ildə.
- 1991-ci ildə
- 1995-ci ildə
- 1989-cu ildə.
- 1990-cı ildə

222 Komplekslilik ətraf mühitin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından hansına uyğundur?

- nəzarət
- uyğun deyil
- ödənişlilik
- ərazi-sahə quruluşu
- komplekslik

223 ətraf mühitin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- təqdimat;
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması
- icarə.
- fəal təsərrüfat bölgüsü
- məcburi göstəriş

224 Ödənişlilik prinsipi təbiətdən istifadənin hansı göstəricisinə aiddir?

- planlaşdırma
- qanunçuluq
- tənzimləmə prinsipinə
- uyğunluq
- öncüllük

225 ətraf mühitin tənzimləmə formaları aşağıdakılardır:

- qanunçuluq və öncüllük
- bazar prinsiplərinin tətbiqi
- planlaşdırma və proqnozlaşdırma
- subsidiya və girov
- hüquqi və qeyri-hüquqi

226 Sosial-iqtisadi göstərici sosial-iqtisadi və ekoloji qiymətləndirməyə aiddirmi?

- siyasi qiymətləndirmədir
- aid deyil
- aiddir
- qismən uyğundur
- ekoloji qiymətləndirmədir

227 Təbii resursların miqdar və keyfiyyətləri haqqındakı məlumatları sistemləşdirmək və qiymətləndirmək nədir ?

- resursların sosial-iqtisadi problemlərinin həllində təbii sərvətlərdən kompleks istifadə üsuludur
- təbii resurs potensialından istifadədir;
- təbii resurs və hadisələrin ekspertizası və monitorinqidir
- təbii obyektlərin hüquqi, qeyri hüquqi və layihə simeta sənədlər toplusudur
- təbii resursların kadastrıdır;

228 İctimai-sosial istiqamət insan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzimləmə istiqaməti ilə uyğunlaşdırmalı:

- tənzimləməyə uyğun deyil
- inzibati- hüquqi;
- iqtisadi, texnoloji;
- beynəlxalq-hüquqi;
- ekoloji-maarifləndirmə

229 Kompensasiya ,stimullaşdırma,sərt terminləri mühitdən istifadənin hansı göstəricilərinə daxildir?

- limitlər, girov sistemi
- iqtisadi-riyazi, komplekslilik
- doğru cavab yoxdur
- yumşaq, xüsusi, ümumi
- ətraf mühitin iqtisadi mexanizmləri

230 Təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi ətraf mühitin mühafizəsi üzrə hansı göstəricilərə aiddir?

- ekoloji gəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılmaması
- çirklənməyə görə ödənişlər
- havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınıb satılması
- ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulması
- bazar mexanizmləri qanunlarına aid deyil

231 Subsidiyalar və limitlər ətraf mühitin mühafizəsinin hansı göstəricilərinə aiddir?

- hüquqi və qanunçuluq
- komplekslilik və qanunçuluq
- iqtisadi metodlarına
- plan və proqnozlaşma;
- informativ və inzibati;

232 əhalinin gəlir və təqaüdlərinin təbiəti mühafizə tədbirlərində və ekoloji proqramların maliyyələşməsində nə kimi rolu vardır?

- müxtəlif səviyyəli büdcələr
- maliyyələşmədə rolu yoxdur
- büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlar
- ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhalinin vəsaiti
- müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti.

233 Regional problemlərin həlli məsələlərinə daxildir:

- baza layihələri
- alternativ variantların olması
- təbiəti mühafizənin kompleks sxemləri
- elmi təhlillər
- iqtisadi göstəricilər

234 İnkişaf etmiş ölkələrdə təbii mühitin çirklənməsi ilə mübarizəyə ümumi milli məhsulun necə faizi yönəldilir?

- 6% qədər
- 5 faizi
- 10 faizi
- 20 faizi
- 3% qədər

235 Ekoloji fondlar formalaşma mənbələri hansıdır?

- təsərrüfat fəaliyyətinin gəlirləri hesabına
- ekologiya proqramlarının tərtibi
- xarici investisiyalar
- kredit faizləri
- dotasiyalar

236 Bütçədən kənar ekoloji fondların yaradılmasında əsas məqsəd nədir?

- kreditlərin verilməsi
- ekoloji fondların təşkili
- dövlət banklarının yaradılması
- elmi- texniki layihələrin yaradılması
- müstəqil maliyyə strukturunun yaradılması

237 Azərbaycanda neçənci ildə ekoloji fond yaradılmışdır?

- 1990- cı ildə
- 1995- cı ildə
- 2005 – ci ildə
- 2003- cü ildə
- 2000-ci ildə

238 Ekoloji sığorta müqavilələri hansı müddətə imzalanır?

- 2 il və daha çox
- 3 il müddətinə
- 5 il qədər
- yarım ilə
- 1 ilə qədər

239 Ekoloji qəza və fəlakətlərin sayının artması nə ilə nəticələnir?

- əmlak korlanır
- sosial vəziyyət yaxşılaşır
- mənfəət artır
- sığorta halları azalır
- iqtisadi zərər artır

240 Köməkçi ekoloji sahibkarlıq vəzifəsi

- Ekoloji problemlərin həlli
- qeyri-ekoloji istehsal sahələri
- Biosferin mühafzəsi
- Texnoloji avadanlıqların təşkili

- İsthlakın təşkili

241 Ekoloji sahibkarlığın növləri hansılardır

- Vahid və sabit  
 yardımçı və xüsusi  
 istehsal və istehlak  
 ciddi və zəif  
 əsas və köməkçi

242 CERES prinsiplərinə aiddir

- İstehsalın intensivləşdirilməsi  
 Mühitin mühafizəsi  
 Kompleks istehsal  
 enerjiyə qənaət  
 Təbii ehtiyatların mühafizəsi

243 CERES əməkdaşlığının əsas məqsədi

- ətraf mühitin bərpası  
 dəyişən texnologiyaları təbii mühitə uyğunlaşdırmaq  
 aztullantılı texnologiya tətbiq etmək  
 yeni texnologiyaları cəlb etmək  
 Təbii ehtiyatların qorunmasına yardım

244 1989-cu ildə CERES təşkilatı prinsiplərini neçə şirkət yerinə yetirməyə razılıq verdi

- 101  
 60  
 81  
 80  
 100

245 Ekoloji sahibkarlığın mahiyyəti nədir

- ekoloji xidmətdir  
 əvvəlcədən qiymətləndirmədir  
 Ticarətin inkişafıdır  
 insan fəallığının potensialıdır  
 istehlakçıya məsləhətdir

246 Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- müəssisə daxili  
 sığorta lizinqi  
 maliyyə lizinqi  
 kredit lizinqi  
 əməliyyat lizinqi

247 Ekoloji sığorta mahiyyəti nədir

- Normativ – hüquqi aktdır  
 ekoloji təhlükəsizlik üçün bir vasitədir  
 çirkənlənmələrə qarşı tədbirdir

- ekoloji tarazlığını qoruyur
- Monitorinq keçirmək

248 Sığorta qiyməti nədir

- əmtəə qiyməti
- Sığortanın aparılması
- sığorta ödənişinin illik dövryyəsinin həcmi
- sığorta yığıcı
- Sığortanın hesablanması

249 Şəhərlərin özünəməxsus xüsusiyyətlərinə aiddir:

- su dövrün tamamilə pozulmuş olur
- şəhərlər az su işlədir
- şəhərlərdə smog hadisəsi baş verir
- şəhər mühiti seçilir
- ətrafa nisbətən yağıntı az düşür

250 Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanmasında 1 – ci mərhələdə nələr nəzərdə tutulur?

- təbii resurs potensialı öyrənilir
- texniki və texnoloji vasitələr araşdırılır
- ekoloji – iqtisadi sistem təhlil olunur
- istehsalda səmərəlilik bərpə olunur
- təbiətdən səmərəli istifadə olunur

251 Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanması neçə mərhələdə həyata keçirilir?

- mərhələsi yoxdur
- 2 mərhələdə
- 3 mərhələdə
- 5 mərhələdə
- 6 mərhələdə

252 Ekoloji biznes əsas prinsipləri hansı sənəddə verilir?

- Ekologiya və TS Nazirliyinin sənədlərində
- sahibkarlıq fəaliyyəti xartiyasında
- layihə və proqnozlarda
- iqtisadi qanunlarda
- CERES sənədlərində

253 Ekoloji biznes nə deməkdir?

- ekoloji sahibkarlıq
- idarəetmə
- ekoloji marketinq
- ekoloji menecment
- ekoloji lizinq

254 ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergilər necə toplanır.

- investiya yolu ilə
- məqsədli

- sərbəst
- ləng
- çevik

255 Sahibkarlıqda kimlər uğur qazanır

- İdxal, ixracı bacaranlar
- cəmiyyətin tələbinə tez cavab verənlər
- müəssisə sahibi olanlar
- daha çox vəsaiti olanlar
- Səriştəsi olanlar

256 ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarına daxildir?

- dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullar
- idxal hesabına köçürmələr
- sərbəst gəlirlər
- investisiyalar
- tullantıların limiti

257 İki şəxsdən ibarət olan lizinq necə adlanır?

- operativ
- hüquqi
- obyektiv
- məxfi
- klassik

258 Regional proqramların formalaşması üçün hansı vasitələrdən istifadə edilir?

- planlaşmadan
- texnoloji vasitələrdən
- texniki vasitələrdən
- təbii resurs potensialından
- idarəetmə elementlərindən

259 Müəssisələrin ekoloji fondlarının mənbəyinə daxildir

- xidmət bazasının vəsaiti
- müəssisənin gəlirləri
- sığorta mənbələri
- sığorta tarifləri
- belə mənbələr yoxdur

260 Müəssisələrin ekoloji fondları harada toplanır?

- bankda xüsusi hesab kimi
- faizli əmanət kimi
- regional fondlarda
- maliyyə qurumlarında
- ekoloji fond toplanmır

261 Ekologiya hüquqi hansı göstərici ilə tənzimlənir?

- ekologiya sahəsinə aid qanunvericilik aktı

- Ekologiya və TS Nazirliyinin qərarları
- müəssisələrin gəlirləri
- təbii resursların stimullaşdırılması
- elmin inkişafı

262 Çirkləndirici müəssisələrin ümumdünya və ya regional əhəmiyyətli olması hansı iqtisadi tədbirlərin keçirilməsinə şərait yaradır?

- şərait yaratmır
- girov sisteminin
- qrantların
- ssudaların
- inzibati vergilər

263 Ekoloji fondun 10% hansı tədbirlərə yönəldilir?

- lokal əhəmiyyətli
- beynəlxalq əhəmiyyətli
- yerli əhəmiyyətli
- xarici texnologiyaya
- Respublika əhəmiyyətli

264 Ekoloji fondun neçə % - i yerli əhəmiyyətli təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilir?

- 60 faizi
- 15-20 faizi
- 10-15 faizi
- 20 faizi
- 40 faizi

265 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlər ekoloji fondun neçə faizini təşkil edir?

- 80-85%
- 40-50%
- 30-40%
- 20-25%
- 50-60%

266 Təbiəti mühafizə fəaliyyətinin idarə olunması keçən əsrin sonunda hansı regionlarda hazırlanmışdır?

- Yaponiyada
- SSRİ – də
- Fransa və İtaliyada
- Kanada və ABŞ – da
- Avropa və ABŞ – da

267 Çirklənmə ilə əlaqədar vəziyyətin təxminən neçə faizindən sığortalanmaq lazımdır?

- 50% - dən
- 100% - dən
- 80% - dən
- 60% - dən
- 20% - dən

268 Ekoloji sığortanın əsasının prinsipinə daxildir

- Sığorta vergisi
- Prinsip yoxdur
- Sığorta hadisəsi
- Sığortanın könüllü təşkili
- üçüncü tərəfə dəyən zərərin maksimum yoxdui ödənilməsi

269 Ekoloji sığorta sisteminin əsas göstəricisinə daxil deyildir

- sığorta tarifləri
- sığorta müəssisəsi
- sığorta ödənişinin həcmi
- sığorta riski
- sığorta haqqı

270 Köməkçi ekoloji sahibkarlıq hansı istehsal sahələri ilə əlaqədardır?

- nəqliyyatın inkişafı ilə
- torpaqların rekultivasiyası ilə
- tullantıların emalı ilə
- qeyri – ekoloji istehsal sahələri ilə
- xidmətə nəzarət ilə

271 Təbiət parklarının ərazilərində fəaliyyət zonalarına aiddir:

- Hasilat sahələri
- meqalopolislər
- aqlomerasiyalar
- rekreasiya zonaları
- sənaye mərkəzləri

272 ətraf mühitdən istifadənin regional problemləri üçün bu cəhətlər səciyyəvidir?

- yüksək kapital tutumu
- proqnozlaşdırma
- variantın seçilməyi
- kəmiyyət problemləri
- kompleks maliyyələşmə

273 Azərbaycanda qoruq, milli park və yasaqlıqların yaranma səbəbləri:

- meşə kompleksini qorumaq;
- heyvanat aləmini qorumaq;
- təbii ərazi komplekslərini və canlı aləmi mühafizə;
- yaşıllıqları qorumaq;
- doğru cavab yoxdur.

274 Azərbaycanın sənaye şəhərlərinin atmosfer hövzəsinin çirklənmə mənbələrindən deyil:

- əlvan metallurgiya;
- kimya;
- yanacaq;
- dağ-mədən;
- energetika.

275 Azərbaycanın torpaq ehtiyatlarından istifadənin mənfi nəticələrindən deyil:



- eroziya;
- defilyasiya.
- bedlendləşmə;
- çirklənmə;
- şoranlaşma;

276 Azərbaycanca ətraf mühitə mənfi təsir göstərən sənaye sahələrindən deyil:

- selliloz-kağız;
- enerqetika.
- metallurqiya;
- yanacaq;
- kimya;

277 BMT-nin ətraf mühit məsələsi üzrə konfransı keçirilmişdir:

- 1970-ci ildə;
- 1976-cı ildə.
- 1972-ci ildə;
- 1968-ci ildə;
- 1974-cü ildə;

278 ətraf mühitdən istifadə prosesində yaranan qlobal problemlərdəndir:

- çirkab sularının təmizlənməsi problemi;
- ekoloji problemi;
- meşələrin bərpası problemi;
- təbii mühitin mühafizəsi;
- atmosferin mühafizəsi və bərpası.

279 ətraf mühitdən istifadə prosesində yaranan qlobal problemlərdən deyil:

- xammal və yanacaq problemi.
- ətraf mühitin çirklənməsi problemi;
- demoqrafik problemlər;
- təbii mühitin qorunması problemi;
- ərzaq problemi;

280 Substitusiya nədir?

- ekosistemin bərpasına yönəlmiş əməkdaşlıq formasıdır
- təbii obyektlərin bərpasıdır;
- ekoloji qanunpozmağa qarşı məsuliyyətdir;
- beynəlxalq tədbirlər sistemidir;
- məhv edilmiş və yarasız hala düşmüş obyektlərin əvəzlənməsidir;

281 Restitusiya:

- pozulmuş hüququn bərpası və zərərin ödənilməsidir
- vurulan ziyanın kompensasiyasıdır;
- beynəlxalq ödənişdir.
- beynəlxalq əməkdaşlıq formasıdır;
- qanunpozmalara dair məsuliyyət növüdür;

282 ətraf mühit və inkişaf mövzusu üzrə BMT konfransı keçirilmişdir:

- 2005.
- 1972;
- 1992;
- 1999;
- 2002;

283 Kioto protokolu imzalanmışdır:

- təbii mühit sahəsində əməkdaşlıq üçün.
- bərk formalı tullantıların məhdudlaşdırılması üçün;
- təbii resurslardan birgə istifadə üçün;
- «istilik effəkti» yarıdan qazların atmosfərə atılmasının məhdudlaşdırılması üçün;
- biomüxtəlifliyin qorunması üçün;

284 ətraf mühit üzrə BMT proqramı adlanır:

- MAQATE.
- YUNESKO;
- FAO;
- YUNEP;
- UNİDO;

285 ətraf mühitdən istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq prinsiplərinə aid deyil:

- bioloji resurslardan istifadənin genişləndirilməsi hüququ;
- bərpa olunmayan resurslardan səmərəli, kompleks və təkrar istifadə;
- təbii resursların gələcək nəsəl üçün qorunması;
- ölkələrin öz ərazilərindəki təbii resurslardan istifadə hüququ;
- təbii ekosistemlərin qorunması sahəsində əməkdaşlıq.

286 ətraf mühitdən istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq prinsiplərindən deyil:

- təbii resursların gələcək nəsəl üçün qorunması.
- bərpa olunmayan resurslardan kompleks istifadə;
- ölkələrin öz ərazilərindəki təbii resurslardan istifadə hüququ;
- təbii ekosistemlərin qorunması sahəsində əməkdaşlıq;
- kənd təsərrüfatında kimyalaşdırmanın genişləndirilməsi;

287 Təzminat nədir?

- subsidiya;
- qrant;
- kompensasiya;
- ekoloji zərərin pulla ifadəsi;
- təbiətdən istifadə sahəsində ödəniş.

288 Müəssisənin Ekoloji pasport hansı müddətə tərtib olunur?

- 1 il
- müddətsizdir
- 2 il
- 5 il
- 3 il

289 Mərkəzləşmiş dövlət büdcəsi hesabına hansı təşkilatın fəaliyyəti maliyyələşdirilir?

- Maliyyə Nazirliyi
- Xarici İşlər Nazirliyi
- Fövqəladə Hallar Nazirliyi
- Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
- Vergilər Nazirliyi

290 ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondu nədir?

- könülü yardım
- məcburi vəsait
- bank vəsaitləri
- kreditlər
- subsidiyalar

291 Təbii resurslardan ekoloji –iqtisadi qiymətləndirilməsi nə üçün aparılır?

- vəziyyətin aktuallığı
- vəziyyətin proqnozlaşdırılması
- qiymətləndirmə aparılmır
- iqtisadi maraqlar
- fəaliyyətin maliyyələşməsi

292 ətraf mühitin bu komponentlərinə təsirin qiymətləndirilməsi prosesi aparılır

- əbədi və tarixi abidəlin
- Havanın
- ictimaiyyətin
- suyun
- torpağın

293 Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlər ilk növbədə nələrə qiymət qoyulması ilə bağlıdır?

- təbii şəraitə
- əmək ehtiyatlarına
- istehsal sahələrinə
- təbii ehtiyatlara
- iqlim şəraitinə

294 Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinə aiddir:

- subyektiv qiymətləndirmə
- ödəniş qiymətləndirməsi
- aktual qiymətləndirmə
- dəyər qiymətləri
- ehtiyat qiymətləri

295 Bərk tullantıların təsnifatına aiddir:

- limitdən artıq
- toksiki, qeyri – toksiki
- təhlükəsiz
- təhlükəli
- limitə uyğun

296 Ekoloji qiymətləndirmədə ictimaiyyətin iştirakını vacib sayan hansı təşkilatdır?

- Ətraf mühit üzrə BMT təşkilatı
- BMT – nin Avropa İqtisadi komissiyası
- YUNESKO
- YUNEP təşkilatı
- Avropa İqtisadi Birliyi

297 Ekoloji qiymətləndirmənin effekti olması üçün vacibdir:

- dövlətin qanunları
- müəssisə rəhbərliyini rəyi
- əhəlinin rəyi
- tədqiqatların aparılması
- alternativ variantın olması

298 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin perspektivlərinə aiddir:

- bazar mexanizmlərinin tətbiqi
- köçürülmə ödənişləri
- ödənişin indeksasiyası
- tullanılan izn həddi
- hərbi əməliyyatlar

299 Çirklənməyə görə ödənişlərin hesablanması metodikasına aid deyil:

- regional xüsusiyyətlərə görə
- ödənişin inqrediyentə görə təyini
- tədbirlərin stimullaşdırılması
- istifadə miqyasına görə
- vahid metodun tətbiqi

300 ətraf mühitdən istifadəyə və çirklənməyə görə ödənişlərə aiddir:

- su resurslarının ehtiyatı
- torpaqların ehtiyatı
- ərazinin müxtəlifliyi
- təbii resurs potensialı
- ətraf mühitin çirklənməsi

301 Müəssisələrin ekoloji pasportu özündə əks etdirir?

- “ekoloji pasport” olmur
- təbii resursların istehlaklı
- müəssisə üçün işçi qüvvəsinin müəyyənliyi
- mühafizə tədbirlərinin vaxtı, xərcləri və s
- təbii resursların müxtəlifliyi

302 Ekoloji auditorun xidməti hansı sahələrə ayrılır?

- müəssisədə vəziyyətin təhlili
- audit siyasətinin öyrənilməsi
- istehsalın səmərəli təşkili
- müqavilə tələb edən və etməyən
- ilkin və yekun xidmətlər

303 Ekoloji auditin predmetinə aiddir:

- ekoloji siyasətin hazırlanması
- müqavilələrin hazırlanması
- auditor yoxlaması
- kommersiya işlərinin təşkili
- lisenziyaların verilməsi

304 Auditor xidməti haqqında AR – nın Qanununda auditor yoxlamasının hansı növləri göstərilir?

- növləri yoxdur
- uçot və yoxlama
- müxtəlif xidmətlər
- adi və mürəkkəb
- məcburi və könülü

305 Auditor aşağıdakılardan hansına rəy vermir?

- ayırma
- müşahidə
- qiymətləndirmə
- əsaslılıq
- təsnifat

306 Auditor sözünün latınca mənası nədir?

- məruzəçi
- əks etdirən
- dinləyici
- yoxlayıcı
- izah edən

307 Audit haqqında ilk sənət neçənci ildə aşkar edilmişdir?

- 1130 – cu ildə
- 1050 - ci ildə
- 1800 – ci ildə
- 1755-ci ildə
- 1330 – cu ildə

308 Ekoloji risk konsepsiyası nədir?

- müsbət konsepsiya yoxdur
- layihələrin vaxtında hazırlanması
- insanlara mənfi təsirin minimuma endirilməsi
- insanlara təsir edən amilləri öyrənmək
- Tullantıların izn həddinin müəyyən edilməsi

309 Müstəqillik prinsip ekoloji fəaliyyətin hansı sahəsinə aiddir?

- ekoloji maraqlara
- ekoloji auditə
- ekoloji tənzimləməyə
- ekoloji monitorinqə
- ekoloji ekspertizaya

310 Sel, Vulkan, Zəlzələ, quraqlıq, torpağın eroziyası və s. hansı monitorinq sisteminə aid edilir?

- lokal monitoring
- məsafə monitoringi
- Fiziki monitoring
- kimyəvi monitoring
- bioloji monitoring

311 İmpakt monitoring sistemi hansı sahələri əhatə edir?

- dəniz və okean sularını
- xüsusi təhlükəli zonaları
- kənd təsərrüfatı zonalarını
- sənaye müəssisələrini
- elmi araşdırmaları

312 Baza monitoring sistemi zamanı nələr nəzərə alınır?

- fiziki təsir amilləri
- çirklənmə dərəcəsi
- regional antropogen təsirlər
- urbanizasiya səviyyəsi
- kimyəvi tullantılar

313 Ekoloji monitoring nələri öyrənir?

- maliyyə və vergi vəsaitləri
- ətraf mühitin hərtərəfli analizi
- potensial ehtiyatları
- iqlim göstəriciləri
- əhalinin yerdəyişməsini

314 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişin növünə daxildir:

- iqlim göstəriciləri
- potensial ehtiyatlar
- meşə gəlirləri
- ağacın emalı
- bitkilərin müxtəlifliyi

315 Çirklənməyə görə ödənişlərə daxildir:

- ekoloji təhsilin inkişafına
- təbii ehtiyatların istifadəsinə görə
- təbii xammalların emalına görə
- zəhərli maddələrin atmosfərə atılmasına görə
- təmiz texnologiyanın tətbiqinə görə

316 əMİ mexanizmləri elementinə daxildir

- ekoloji mədəniyyət
- ekoloji maarifləndirmə
- iqtisadi istiqamətin formalaşması
- texnoloji bazarın yaradılması
- təbii ehtiyatlar bazarının yaradılması

317 əMİ mexanizmləri elementinə daxil deyil:

- ekoloji sığorta
- təbii ehtiyatlardan istifadə hüququ
- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödəniş
- ekoloji fondlar
- ekoloji proqramlar

318 Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlərə daxildir

- resurs amilləri
- sadə mexanizmlər
- iqtisadi mexanizmlər
- xüsusi mexanizmlər
- rentabellik

319 Təbiətdə mühafizədə tənzimləmə üsulları içərisində hansı daha çox tətbiq olunur?

- birbaşa
- daimi
- bioloji
- xüsusi
- müvəqqəti

320 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin əsas mənbəyi nədir?

- köçürmə vəsaitlər
- dövlət büdcəsi
- kreditlər
- banklar
- şəxsi vəsaitlər

321 ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- dövlətlər arasında müqavilə
- kreditlər
- maliyyə sistemi
- çirklənmə səviyyəsi
- limitlər sistemi

322 ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə məsələləri metoduna aid deyil:

- metodlar aparılmır
- Sosioloji
- inzibati – hüquqi
- iqtisadi
- informatik

323 Ekoloji bazarda hüquq və səlahiyyətlərə aiddir:

- müəssisələrin çirkləndirmə hüquqi
- Mülkü şəxslərin ətraf mühitə təsiri
- enerjiyə qənaət hüquqi
- keyfiyyət nəzarət hüququ
- Atmosferə tullantıların atılmasına olan hüquq

324 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabına ala bilər?

- limit sistemi
- fond sistemi
- yüksək % kreditlər
- subsidiyalar
- bank kreditləri

325 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabınadır?

- vəsait ayrılır
- müxtəlif tədbirlərin
- büdcədən kənar ərazi ekoloji fondların
- yerli büdcələrin
- cərimələrin

326 Uzunmüddətli proqnoz və planlaşdırma necə səciyyələnir?

- ekoloji – iqtisadi
- strateji
- siyasi
- iqtisadi
- elmi – tədqiqat

327 Ekoloji audit hansı ekoloji fəaliyyətlə uyğundur?

- ekoloji ekspertizaya uyğundur
- ekoloji menecmentin bir elementidir
- məlumatların təhlilidir
- proqnozlaşmadır
- ekoloji monitorinqin bir hissəsidir

328 Çirklənməyə görə ödənişlərə daxildir

- tullantıların yerləşməsinə görə
- tullantıların emalına görə
- ekoloji təhlükəsizliyin təminatına görə
- ətraf mühitin keyfiyyətinə görə
- yeni texnikanın tətbiqinə görə

329 Təbii mühit hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- təbii şərait faktoru
- istehsalın maddi faktorun
- texnoloji istiqaməti
- maarifləndirməni
- əhalinin maddi problemini

330 Su kadastrı neçə sahəni əhatə edir?

- vahiddir
- 7
- 2
- 5
- 3

331 Tənzimləmənin norma və metodlara necə həyata keçirilir?



- hüquqi instansiyalar vasitəsilə
- bazar münasibətləri ilə
- idarəetmə funksiyaları ilə
- təbii – resurs potensialı ilə
- sosial – iqtisadi göstəricilərlə

332 Atmosferi çirkləndirən toz, azot oksidləri, kükürd oksidləri, karbon oksidi və s. neçə faiz təşkil edir?

- 86%
- 60%
- 55%
- 78%
- 98%

333 əMI – n qlobal məqsədinə aid edilir:

- ekoloji lizinq
- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə üsulları
- dövlət tənzimləməsi
- regional idarəetmə
- ekoloji monitorinq

334 Ekoloji problemlər və onların həlli yolları təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatında hansı istiqamət aiddir?

- ekoloji – iqtisadi göstəricilərinə
- idarə olunmasına
- tənzimlənməsinə
- tədqiqat istiqamətinə
- maliyyə istiqamətinə

335 Təbii mühitə təsirin izn həddi norması (İHN) hansı sahələrə ayrılır?

- maksimum və minimum
- baza və lokal
- təsirli və təsirsiz
- sahəvi və regional
- kimyəvi və fiziki

336 Müəssisələrdə avadanlıqların soyudulması üçün işlədilən çoxlu su hansı çirklənməni yaradır?

- zəhərli
- termik
- texniki
- texnoloji
- təbii

337 Elektromaqnit şüalanması canlılara hansı təsiri göstərir?

- texnoloji
- zəhərləyici
- fiziki
- Elektromaqnit şüalanması canlılara hansı təsiri göstərir?
- bioloji

338 2 il və daha çox müddətə imzalanmış sığorta necə adlanır?

- 3 ay müddətinə imzalandıqda
- güzəştli sığorta müqaviləsi
- yarım il müddətinə imzalandıqda
- müqavilə 1 illiyə imzalandıqda
- 1,5 il müddətinə imzalandıqda

339 əMİ hansı elmlər qrupuna aiddir?

- müstəqildir
- tarixi və coğrafi elmlər
- Humanitar elmlər
- dəqiq elmlər
- iqtisadiyyat elmləri

340 Sığorta bütün çirklənmə növlərini əhatə edir?

- ekoloji sığorta məşğuldur
- qismən əhatə edir
- əhatə edir
- əhatə etmir
- çirklənmə sığortalanmır

341 Ekoloji qiymətləndirmədə iştirak edən tərəflərdən biridir:

- ictimaiyyət
- dünya təşkilatları
- hüquqi şəxslər
- müəssisələr
- həkimlər

342 Ekoloji qiymətləndirmə hansı fəaliyyət növü üçün aparılır?

- aparılmır
- bütün
- vaciblər
- bəzi
- fəlakətlər

343 Ekoloji qiymətləndirmənin sərtlərindən biridir:

- məlumatların toplanması
- layihə sonu qərarlar
- layihənin növü və miqyası
- işin yerinə yetirilmə vaxtı
- qiymətləndirmənin vacibliyi

344 Bütün müəssisələr üçün konsentrasiyaların izn həddi necə müəyyən olunur?

- təhlükəlidir
- eynidir
- daimidir
- müxtəlifdir
- müvəqqətidir

345 Qurğuşun üçün konsentrasiyanın izn həddi torpaqda nə qədərdir?

- 15 mq/kq
- 12 mq/ kq
- 5-10 mq/kq
- 20 mq/ kq
- 30 mq/kq

346 Qurğuşun üçün konsentrasiyanın izn həddi (KİN) havada nə qədər təşkil edir?

- 2-4 mq/m<sup>3</sup>
- 3,5 mq/m<sup>3</sup>
- 2,5 mq/m<sup>3</sup>
- 1,5 mq/m<sup>3</sup>
- 3-5 mq/m<sup>3</sup>

347 Mikro səviyyədə təbiətdən istifadə özündə hansı sahələri birləşdirir?

- iqlim, torpaq, bitki
- ekoloji maliyyələşmə
- ekoloji xidmət, şöbə,
- ekoloji lizinq, icarə
- təbii resurslar

348 Keyfiyyət normativi nədir?

- kəmiyyət göstəricisi
- təbiətə təsirin icazə verilən norması
- təbiətin çirklənmə norması
- məhsulun keyfiyyəti
- ekoloji təhlükəsizlik

349 Təbii mühitin keyfiyyəti nədir?

- yaşayışın təmin edici səviyyəsi
- mühitin təmizliyi
- təbii resursların zənginliyi
- təbii mühitin sağlamlığı
- ekoloji - iqtisadi səviyyə

350 Cəmiyyətin inkişafın mühüm göstəricilərindən biridir:

- sosial – iqtisadi göstərici
- maksimum istehsal
- ekoloji – iqtisadi maraqlar
- iqtisadi tələbat
- texnogen təsir

351 Ekoloji – iqtisadi maraqlar hansı səbəbdən yaranır?

- təbiətlə - cəmiyyətin əlaqəsindən
- istehsalın inkişafından
- cəmiyyətin vəziyyətindən
- təbii mühitin dəyişməsindən
- ekoloji tarazlığın pozulmasından

352 Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqə necə mərhələdə baş verir?

- 5
- 6
- 4
- 2
- 3

353 Texnologen dəyişiliklənlər bir – birindən nəyə görə fərqlənirlər?

- mütəxəssislərə görə
- sosial – iqtisadi göstəricilərinə görə
- forma və miqyasına görə
- təsir dairəsinə görə
- təbii amillərə görə

354 Sənaye tullantıları ilə torpaq, su və atmosferin çirklənməsi nə ilə nəticələnir?

- təbii sərvətlərlə
- istehsalın təbii mühitə təsiri ilə
- ETT əhatəli olması ilə
- istehsalın
- milli maraqlar ilə

355 Cəmiyyət istehsal üçün ilkin xammala haradan götürür?

- tədqiqatlardan
- elmin fəaliyyətindən
- atmosferdən
- hidrosferdən
- təbiətdən

356 Təbiətdə cəmiyyət arasında qarşılıqlı əlaqə necə xarakterizə olunur?

- əlaqəsi yoxdur.
- çoxplanlı və kompleks məsələdir
- istehsalın bazasıdır
- əhalinin rifah halını müəyyən edir
- istehlakın əsasıdır

357 Ekoloji iqtisadi sistemlərə daxil deyil:

- aid olanı yoxdur
- həyat fəaliyyəti
- ekobiznes
- cəmiyyət
- ətraf təbii mühit

358 Hazırda əMİ – də hansı sistemlər nəzəriyyəsi geniş yayılmışdır?

- statistik
- siyasi – iqtisadi
- metodoloji
- ekoloji – iqtisadi
- kartoqrafik

359 əMİ – nin tətbiq etdiyi tədqiqat üsullarına aid deyil?

- elmlik
- sistem, statistik
- normativ, kartoqrafik
- dialektik balans
- iqtisadi – riyazi

360 Ekoloji sığorta ödənişləri hansı yolla hesablanır?

- maliyyə qanunları ilə
- əldə olunan gəlirin miqdarı ilə
- müəssisənin istehsal gücü ilə
- tarif əmsalının illik miqdarı ilə
- müəssisənin illik dövriyyəsinin tarif əmsalına vurulması ilə

361 Normadan artıq təbiətdən istifadəyə və çirklənməyə görə köçürmələrə daxil deyil:

- sığortaçının normativ gəliri
- ekoloji sığorta tarifiinin həcmi.
- sığorta hadisələrinin xəbərdarlıq və qarşısının alınmasının maliyyələşdirilməsi fonduna köçürmələr
- sığorta təminatının ödənilməsi üçün ehtiyat fonda köçürmələr
- sığorta təşkilatının məsrəflərinin ödənilməsi.

362 Ekoloji menecmentin funksiyaları neçə qrupa bölünür?

- bölgüsü yoxdur
- 3
- 2
- 5
- 6

363 Sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı nə adlanır?

- sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı
- ekoloji risk
- sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.

364 Balans, nəzarət, uçot və audit hansı funksiyasına aiddir?

- doğru cavab yoxdur.
- ekoloji menecmentin əsasıdır;
- ekstrapolyasiya, kartoqrafik
- qiymətləndirmə, təhlil;
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitorinq;

365 Qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu ziyanın baş verdiyi proses nədir?

- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.
- sığorta halı
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi

366 Ekoloji təhlükəsizliyin başlıca xüsusiyyəti nədir?

- dövlət büdcəsinin yardımı
- vəsaitlərin toplanması
- fərdi işlərin görülməsi
- ayrı-ayrılıqda fəaliyyət
- kollektiv fəaliyyət

367 Balanslaşdırma ekoloji menecmentin hansı funksiyasına uyğundur?

- funksiyasına uyğun deyil
- tənzimlənmə;
- planlaşdırma ;
- ekoloji marketing
- uçot və nəzarət;

368 Təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahədir:

- faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.
- təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;
- ekoloji menecmentdir;
- cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;
- təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.

369 Təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu nə adlanır?

- təbiəti mühafizə avadanlığının icarəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb sosial münasibətlərinin məcmusu
- təbiəti mühafizə avadanlığının daimi istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.
- ekoloji lizinqin aparılması
- təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi
- təbiəti mühafizə avadanlığının satılması ilə bağlı münasibətləri məcmusu

370 Sığorta sisteminin əsas göstəricilərinə aid deyil:

- sığorta tarifləri
- sığorta ödənişinin həcmi
- sığorta funksiyası
- sığorta riski
- sığorta haqqı

371 Ekoloji sığortanın əsasının prinsiplərindən biridir:

- əmlakın sığortalanması və təminatı
- sığorta haqqının hissə hissə ödənilməsi
- sığorta şirkətinin məsuliyyəti
- üçüncü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi
- iki tərəfin müqaviləsinin pozulması

372 Ekoloji böhran, fəlakət və bədbəxt hadisələr vaxtı müxtəlif sahələrə dəyən sosial iqtisadi zərərin ödənilməsi nəyin yaranmasına imkan verir?

- suvarma kanallarının çəkilməsi.
- yeni texnologiyaların alınması.
- təsərrüfat layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
- ekoloji sığorta fondlarının

- sənaye müəssisələrinin tikilməsi.

373 Məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, norma daxilində və normadan artıq çirkənməyə görə ödənişlər hansı fondun hesabına yaranır?

- müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.  
 məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.  
 müəssisələrin ekoloji fondları  
 təbiəti mühafizə obyektinə və avadanlıqları üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri  
 dövlət və kommersiya banklarının kreditləri

374 Su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılması müəssisənin ekoloji fondundan hansı vəsaiti tələb edir?

- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına  
 bu sahəyə ekoloji fondun vəsaiti xərclənmir  
 başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına  
 təbiəti mühafizə işlərinə.  
 müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.

375 Meşə massivlərində sənaye əhəmiyyətli ağacların doğranması ekoloji fondun investisiya siyasətinin prioritet istiqamətinə aiddir:

- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil  
 ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil  
 təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması  
 dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanması  
 xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.

376 Transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi ekoloji fondların vəsaitinin istifadəsində necə iştirak edir?

- ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil  
 əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak.  
 təbiəti mühafizə yönü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.  
 güzəştli kredit və ssudaların ayrılması  
 kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması.

377 Texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi ekoloji menecmentin proseslərinə aiddir?

- elmin metodologiyası və rolu.  
 ekoloji menecmentin təşkili;  
 konsepsiyasına aid deyil;  
 ekoloji menecmentin prinsipi;  
 ekoloji menecmentin funksional həcmi;

378 Azərbaycan Respublikasında radiasiya tonu nə qədərdir?

- 30-40 mkr/saat  
 30-35 mkr/saat  
 25-30 mkr/saat  
 saatda 15 – 20 mikrorentgen  
 5-10 mkr/saat

379 Təbiəti mühafizə xərcləri bu amillərdən asılı deyil:

- Tullantıların tərkibi.

- Yeni texnoloqiyanın tətbiqi.
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.
- Tullantıların ümumi həcmi.
- Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən

380 Təbii resursların kadastrı nədir?

- təbii resurs və hadisələrin ekspertizası və monitorinqidir.
- təbii resursların miqdar və keyfiyyətləri haqqındakı məlumatları sistemləşdirmək və qiymətləndirməkdir;
- resursların sosial-iqtisadi problemlərinin həllində təbii sərəvətlərdən kompleks istifadə üsuludur;
- təbii resurs potensialından istifadədir;
- təbii obyektlərin hüquqi, qeyri hüquqi və layihə simeta sənədlər toplusudur;

381 ətrafmühitdən istifadənin iqtisadi mexanizmləri aşağıdakı qruplara ayrılır:

- doğru cavab yoxdur.
- kompensasiya, stimullaşdırma, sərt;
- limitlər, girov sistemi;
- iqtisadi-riyazi, komplekslik;
- yumşaq, xüsusi, ümumi;

382 İnsan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzimləmə istiqamətlərinə aid deyil:

- ekoloji-maarifləndirmə.
- beynəlxalq-hüquqi;
- inzibati- hüquqi;
- iqtisadi, texnoloji;
- ictimai-sosial;

383 Ekoloji hüquq pozuntularına görə məsuliyyətin funksiyalarından deyil:

- cəza.
- qabaqlama;
- kompensasiya;
- həvəsləndirmə;
- cərimə;

384 Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi bu amillərdən asılı deyil:

- Tullantıların tərkibi.
- Yeni texnoloqiyanın tətbiqi.
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.
- Tullantıların ümumi həcmi
- Təbiəti mühafizə xərcləri.

385 Bütçədən ayrılan vəsaitin digər maliyyələşmə mənbələrindən üstünlüyü nədir?

- vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi.
- vəsaitin davamlılığı
- vəsaitin çoxluğu
- vəsaitin azlığı
- vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi.

386 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin növlərindən deyil:



- Sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödəniş.
- Mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər.
- Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş.
- Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər.
- Meşə gəlirləri.

387 Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına.
- su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.
- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.
- təbiəti mühafizə işlərinə.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.

388 Müəssisələrin ekoloji fondları hansı mənbələr hesabına yaranır:

- müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.
- məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.
- məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, norma daxilində çirklənməyə görə ödənişlər və normadan artıq çirklənməyə görə cərimə ödənişləri.
- təbiəti mühafizə obyektinə və avadanlıqları üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri.
- dövlət və kommersiya banklarının kreditləri.

389 ərazi regional ekoloji fondlarının formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- regional ekoloji fond ərazidə öz istiqrazlarını yaya bilər.
- təşkilat, müəssisələr, vətəndaşlar regional ekoloji fonda könüllü surətdə vəsait köçürə bilər.
- regional ekoloji fondlardan respublika ekoloji fonduna köçürmələr edilir.
- çirklənməyə görə ödənişlər, ekoloji vergi və cərimələr.
- xarici bankların investisiyaları bu fondlara köçürülə bilər.

390 Ekoloji fondların investisiya siyasətinin prioritet (üstün) istiqamətlərinə aid deyil:

- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil.
- meşələrdə məcburi kəsimin aparılması.
- təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması.
- dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanması.
- xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.

391 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların vəsaitlərinin istifadəsinə daxil deyil:

- transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi.
- əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak.
- təbiəti mühafizə yönü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.
- güzəştli kredit və ssudaların ayrılması.
- kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması.

392 Ekoloji fondların ümumi gəlirlərində ətraf mühitin çirklənməsinə görə xüsusi çəkisi təşkil edir:

- 45-50 %
- 55-60 %
- 80-85 %
- 87-90 %
- 65-70 %

393 Ekoloji fondların formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.
- fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.
- zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələri.
- dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar.
- müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.

394 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların əsas vəzifələrinə daxil deyil?

- təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardım.
- əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
- mineral-xammalın daha dərin emalı və saflaşdırma tədbirləri.
- ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılması.
- təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi.

395 Azərbaycanda ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- 2000-ci ildə.
- 1991-ci ildə
- 1990-cı ildə
- 1989-cu ildə.
- 1995-ci ildə

396 Büdcədən kənar ekoloji fondların yaradılmasında əsas məqsəd nədir?

- təbii mühitdə itkilərin bərpa, iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi .
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.
- tullantısız texnologiyanın tətbiqi .
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması .
- təbiətdən istifadənin idarə olunması .

397 İnkişaf etmiş ölkələrdə təbiətin mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun (ÜMM) neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- 1,5%
- 4%
- 2%
- 3%
- 6%

398 Büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlarına daxil deyil:

- cavabların hamısı doğrudur.
- meşələrin mühafizəsi və bərpaı fondları.
- mineral-xammal bazasının bərpaı fondu.
- respublika büdcəsindən ayrılmalar.
- su obyektlərinin bərpaı və mühafizəsi fondu.

399 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- müəssisələrin öz vəsaitləri.
- yerli büdcələr.
- kommersiya bankları.
- dövlət büdcəsi.

- nazirlik və komitələrin vəsaitləri.

400 Aşağıdakılardan hansı müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak etmir?

- beynəlxalq maliyyə qumlarının investisiyası.  
 respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar.  
 təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühiti çirkləndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.  
 vergilər.  
 respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.

401 ətrafmühitdən istifadənin regional problemlərinin həlli aşağıdakı qruplarda birləşdirilir: 1. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin sahə işi proqramının rayonlar üzrə bölgüsü; 2. Təbiəti mühafizənin texnoloji istiqamətinin sahə işi proqramı; 3. Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi mexanizmlərinin regional bölgüsü; 4. Təbii mühitin komponentləri və ya ayrıca təbii resursların mühafizəsi üzrə tədbirlər sxemi; 5. Təbiəti mühafizənin kompleks ərazi sxemi.

- 1, 3, 5  
 3, 4, 5;  
 2, 3, 4;  
 1, 2, 3;  
 1, 4, 5;

402 ətraf mühitdən istifadə və təbiəti mühafizə sisteminin səmərəliliyi aşağıdakı mühafizə prinsipləri ilə təyin olunur: 1. Ekoloji təhlükəsizliyin üstünlüyü Prinsipi; 2. ekoloji təhsilin formalaşması; 3. Çirkab suların təmizlənməsi və su təchizatı; 4. İstehsal və ekoloji təhlükəsizliyi vahdəti Prinsipi. 5. Enerjiyə qənaət Prinsipi.

- 1, 2, 3.  
 1, 2, 4;  
 2, 4, 6;  
 1, 3, 5;  
 3, 4, 5;

403 Təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tətbiq olunan bazar mexanizmlərindən deyil:

- ekoloji cəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılmaması.  
 ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulması;  
 havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınıb satılması;  
 çirklənməyə görə ödənişlər;  
 təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi;

404 ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin strateji məsələlərinə aiddir: 1. Rəqabətli əsaslarla qiymətlər sisteminin yaradılması; 2. Enerji istehsalına dövlət məsrəflərinin azaldılması; 3. Keyfiyyətin yoxlanılmasının texniki, sanitariya və inzibati mexanizmlərin yaradılması; 4. Ekoloji təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılması; 5. Ekoloji təmiz məhsul istehsal edən müəssisələrə güzəştli vergi və kredit şəraitinin yaradılması.

- 1,2,3.  
 2,4,6;  
 1, 3, 5;  
 1,4,5;  
 3,4,5;

405 ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- hüquqi və qanunçuluq.
- plan və proqnozlaşma;
- subsidiyalar və limitlər;
- komplekslilik və qanunçuluq;
- informativ və inzibati;

406 ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənmə prinsiplərinə aid deyil:

- ödənişlilik.
- planlaşdırma;
- öncüllük;
- qanunçuluq;
- uyğunluq;

407 ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənmə formaları aşağıdakılardır:

- qanunçuluq və öncüllük.
- bazar prinsiplərinin tətbiqi;
- planlaşdırma və proqnozlaşdırma;
- subsidiya və girov;
- hüquqi və qeyri-hüquqi;

408 ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından biri aşağıdakıdır:

- nəzarət.
- ödənişlilik;
- ərazi-sahə quruluşu;
- imperativ;
- komplekslik;

409 ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- fəal təsərrüfat bölgüsü;
- icarə.
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması;
- təqdimat;
- məcburi göstəriş;

410 ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin idarəetmə funksiyasına aiddir:

- məcburi göstəriş və təqdimat.
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması;
- təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılması;
- iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunması;
- təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatı;

411 ətraf mühitdən istifadənin idarəetmə funksiyalarına aid deyil:

- təbii resursların qeydiyyatı;
- təbii obyektlərin ərazi- sahə quruluşu və nəzarət.
- təbii obyektlərin mühafizəsi və istifadəsi tədbirlərinin planlaşdırılması;
- təbii obyektlərin bölgüsü və yenidən bölgüsü;
- təbii obyekt və hadisələrin idarə olunması;

412 Ekoloji hüquq pozuntusuna görə inzibati məsuliyyət:

- inzibati xətalara görə məsuliyyətdir;
- doğru cavab yoxdur.
- səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən inzibati tənbeh tədbiridir.
- təbii mühitə vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;
- şəxsi mülkiyyətə -vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;

413 ətraf mühitdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə metodları aşağıdakılardır:

- hüquqi və qeyri-hüquqi;
- iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati.
- imperativ, iqtisadi, inzibati-hüquqi;
- balans sistem yanaşma;
- komplekslik, öncüllük, planlaşdırma;

414 Azərbaycanda ekologiya hüququnun mənbələrinə aid deyil:

- regional ekoloji təşkilatların qərarları.
- Nazirlər kabinetinin qərar və sərəncamları;
- Azərbaycanın qoşulduğu beynəlxalq müqavilələr;
- Azərbaycan Respublikasının qanunları;
- Azərbaycan Respublikasının konstitusiyası

415 ətraf mühitdən istifadə hüququ nədir?

- təbii mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbiətdən səmərəli istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.
- torpaqdan istifadə hüququnu tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;
- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;

416 Çirklənməyə görə ödənişlərin hesablanma metodikası prinsiplərindən deyil:

- təbiəti mühafizə tədbirlərinin stimullaşdırılması.
- Stasionar mənbələrdən ətraf mühitin sirlənməsinə görə normaların tətbiqi
- Ödənişlərin tutulmasının sadəliyi və asanlığı.
- Regional xüsusiyyətlərin nəzərə alınması (ekoloji vəziyyətdən asılı olaraq).
- hər indiqridentə görə ödənişin tətbiq olunması.

417 Sudan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

- Su vergisi.
- Sudan istifadəyə görə lisenziya haqları.
- Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.
- Sudan istifadə həcmində görə vergilər.
- Doğru cavab yoxdur.

418 Torpaqlardan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

- Torpaq vergisi.
- İcarə haqqı
- Torpağın normativ qiyməti
- Torpağın keyfiyyəti
- Doğru cavab yoxdur.

419 Təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişlərin üsullarından deyil:

- Məsrəf.
- Məsrəf.
- Doğru cavab yoxdur
- Kəşfiyyat.
- Təkrar istehsal və ya bərpa.
- Renta.

420 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin prinsiplərindən deyil:

- Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
- Ödənişlərin miqdan aşağı keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
- ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.
- istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.
- Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın əvəz olunmasını təmin etsin.

421 Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş növlərinə aid deyil:

- Yerin təkindən istifadəyə görə subsidiyalar.
- Mineral-xammal bazasının bərpasına görə köçürmə
- Aksizlər.
- Konkursda iştiraka görə və lisenziya verilməsinə görə haqq.
- Yerin təkindən istifadəyə görə subsidiyalar.

422 Beynəlxalq ekologiya hüququnun obyektı:

- təbii ehtiyatlardan istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.
- təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusudur;
- yer kürəsinin təbiəti və yerətrafi kosmik məkandır;
- bəşəriyyətin yaşayış sahəsidir;
- hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyət sahəsidir;

423 Beynəlxalq ekologiya hüququnun obyektı:

- təbii ehtiyatlardan istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.
- təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusudur;
- yer kürəsinin təbiəti və yerətrafi kosmik məkandır;
- bəşəriyyətin yaşayış sahəsidir;
- hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyət sahəsidir;

424 ətraf mühitdən istifadə hüququnun növlərindən deyil:

- meşə fondundan istifadə hüququ.
- cansız təbiətdən istifadə hüququ;
- yerin təkindən istifadə hüququ;
- torpaqdan istifadə hüququ;
- atmosfer və sülardan istifadə hüququ;

425 Ekoloji- hüquqi tənzimləmədə xüsusi aktlar nədir?

- prosessual xarakterli norma və münasibətləri tənzimləyən aktlardır.
- kodifikasiya olunmuş aktlardır;
- maddi xarakterli normativ hüquqi aktlardır;
- təbii komplekslərin mühafizəsinə həsr olunmuş aktlardır;
- ətraf mühitə və onun elementlərinə aid məsələlərə həsr olunmuş aktlardır;

426 Ekoloji tənzimləmə predmetinə görə ümumi hüquqi aktlar əhatə edir:

- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərini
- ekoloji və ictimai münasibətləri;
- sosial və qeyri hüquqi münasibətləri;
- təbiəti mühafizə tədbirləri;
- yerli özünüidarə orqanlarının qərarlarını;

427 İctimai təhlükəlilik dərəcəsinə görə ekoloji hüquq pozuntuları bölünür:

- ekoloji vergi və cərimələrə.
- ekoloji xəta və cinayətlərə;
- ekoloji cəza və cərimələnmə;
- ekoloji məsuliyyət və səlahiyyətə;
- ekoloji həvəsləndirmə və kompensasiyaya;

428 Təbii ehtiyatlar üzərində hüquqlar:

- doğru cavab yoxdur.
- təbii ehtiyatlardan səmərəsiz istifadəyə görə sanksiya hüququdur;
- ehtiyatlar üzərində mülkiyyət, istifadə və icazə hüququdur;
- təbiətdən səmərəli istifadə hüququdur;
- yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;

429 Ekoloji-hüquqi tənzimləmə xarakterinə görə bölünür:

- sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən aktlara;
- hüquqi və qeyri-hüquqi aktlara;
- maddi və prosesual aktlara;
- əhalinin hüquq və vəzifələrinə Aid aktlara;
- ümumi və xüsusi aktlara,

430 Ekoloji tənzimləmə predmetinə görə ümumi hüquqi aktlar əhatə edir:

- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərini.
- ekoloji və ictimai münasibətləri;
- sosial və qeyri hüquqi münasibətləri;
- təbiəti mühafizə tədbirləri;
- yerli özünüidarə orqanlarının qərarlarını;

431 Ekoloji-hüquqi tənzimləmə xarakterinə görə bölünür:

- ümumi və xüsusi aktlara,
- maddi və prosesual aktlara;
- sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən aktlara;
- əhalinin hüquq və vəzifələrinə Aid aktlara;
- hüquqi və qeyri-hüquqi aktlara;

432 Ekoloji- hüquqi tənzimləmədə xüsusi aktlar nədir?

- prosesual xarakterli norma və münasibətləri tənzimləyən aktlardır.
- kodifikasiya olunmuş aktlardır;
- maddi xarakterli normativ hüquqi aktlardır;
- təbii komplekslərin mühafizəsinə həsr olunmuş aktlardır;
- ətraf mühitə və onun elementlərinə aid məsələlərə həsr olunmuş aktlardır;

433 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlər sisteminin elementlərindən deyil:

- Ödənişlərin xərclənmə üsulları.
- Ödənişlərin tutulması.
- Ayrı-ayrı ödənişlərin miqdarının müəyyən olunması üsulları.
- Ödəniş növü.
- Ödənişlərin istifadə qaydaları.

434 Tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmi asılıdır:

- Tullantıların izn həddindən
- İstismarın izn həddindən.
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən
- Konsentrasinin izn həddindən
- Təbiəti mühafizə xərclərindən

435 Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

- İstismarın izn həddindən.
- Konsentrasiyanın izn həddindən.
- Tullantıların izn həddindən.
- Təbiəti mühafizə xərclərindən
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən

436 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş sistemi formalaşmışdır:

- XX əsrin 70-ci illərindən.
- XVIII əsrin 70-ci illərindən.
- XVII əsrin 70-ci illərindən.
- XVI əsrin 70-ci illərindən.
- XIX əsrin 70-ci illərindən.

437 Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi asılıdır:

- Konsentrasiyanın izn həddindən.
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından.
- Təbii mühafizə xərclərindən.
- Tullantıların izn həddindən.

438 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid deyil:

- Tullantıların həcminə görə ödəniş.
- Torpaqdan istifadəyə görə vergi.
- Meşə gəlirləri
- Yerin təkindən istifadəyə görə.
- Sudan istifadəyə görə ödəniş.

439 İctimai təhlükəlilik dərəcəsinə görə ekoloji hüquq pozuntuları bölünür:

- ekoloji vergi və cərimələrə.
- ekoloji xəta və cinayətlərə;
- ekoloji cəza və cərimələnmə;
- ekoloji məsuliyyət və səlahiyyətə;
- ekoloji həvəsləndirmə və kompensasiyaya;



440 Təbii ehtiyatlar üzərində hüquqlar:

- yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;
- təbii ehtiyatlardan səmərəsiz istifadəyə görə sanksiya hüququdur;
- ehtiyatlar üzərində mülkiyyət, istifadə və icazə hüququdur;
- təbiətdən səmərəli istifadə hüququdur;
- yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;

441 ətraf mühitdən istifadə hüququnun növlərindən deyil:

- meşə fondundan istifadə hüququ.
- cansız təbiətdən istifadə hüququ;
- yerin təkindən istifadə hüququ;
- torpaqdan istifadə hüququ;
- atmosfer və sulardan istifadə hüququ;

442 ətraf mühitdən istifadə hüququ nədir?

- təbiətdən səmərəli istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.
- torpaqdan istifadə hüququnu tənzimləyən normalar sistemidir;
- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbii mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;

443 Azərbaycanda ekologiya hüququnun mənbələrinə aid deyil:

- regional ekoloji təşkilatların qərarları.
- Azərbaycanın qoşulduğu beynəlxalq müqavilələr;
- Azərbaycan Respublikasının qanunları;
- Azərbaycan Respublikasının konstitusiyası;
- Nazirlər kabinetinin qərar və sərəncamları;

444 Ekoloji hüquq pozuntusuna görə inzibati məsuliyyət:

- doğru cavab yoxdur.
- şəxsi mülkiyyətə -vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;
- inzibati xətalara görə məsuliyyətdir;
- səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən inzibati tənbeh tədbiridir.
- təbii mühitə vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;

445 Ekoloji hüquq pozuntularına görə məsuliyyətin funksiyalarından deyil:

- cəza.
- qabaqlama;
- kompensasiya;
- həvəsləndirmə;
- cərimə;

446 Beynəlxalq ekologiya hüququ:

- doğru cavab yoxdur.
- yer kürəsinin təbii ehtiyatlarından səmərəli istifadə və qlobal miqyasda ətraf mühitin zərərli təsirlərdən mühafizəsinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;
- insanla təbiətin qarşılıqlı təsirini tənzimləyən beynəlxalq hüquq normasıdır;
- ətraf mühitin fiziki və digər təsirlərdən mühafizəsi sahəsində beynəlxalq hüquq normasıdır;
- beynəlxalq hüquq norma və prinsiplərinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;

447 Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- Tullantılının həcmindən.
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından
- Tullantıların tərkibindən.
- Qlobal ekoloji fəndən.
- Regionların ekoloji vəziyyətindən.

448 Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- İncredientlərin nisbi təhlükə əmsalından.
- Tullantıların tərkibindən.
- Tullantıların həcmindən.
- Müəssisənin ekoloji xərcindən
- Radionların ekoloji vəziyyətindən.

449 Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına.
- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.
- su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.
- təbiəti mühafizə işlərinə.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.

450 Çirklənməyə görə ödənişlərin həcminə təsir göstərir:

- Təbii mühafizə xərcləri.
- Tullantıların həcmi.
- Konsentrasiyanın izin həddi.
- Tullantıların izn həddi.
- Fəal çirklənmə zolaqları.

451 Təbiətdən istifadənin ödənişliliyinin məqsədi:

- Doğru cavab yoxdur.
- Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq.
- Təbiətdən istifadəni tənzimləmək.
- Təbii resurslardan səmərəli istifadə etmək.
- Təbiətdən istifadəni stimullaşdırmaq.

452 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş müəyyənləşdirilir:

- Doğru cavab yoxdur.
- Onların iqtisadi qiymətləndirilməsinə görə;
- Onların yatırım şəraitinə görə.
- Onların tərkibinə görə;
- Onlardan istifadənin həcminə görə.

453 Tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmi asılı deyil:

- regionların ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların təhlükə əmsalından.
- Tullantıların tərkibindən
- Tullantıların həcmindən.
- Müəssisələrin texnoloji durumundan

454 Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- Regionların ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsallarından
- Tullantıların tərkibindən
- Tullantıların həcmindən.
- Müəssisələrin büdcəsindən.

455 Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

- Mühitin ekoloji cəmiyyətindən.
- Konsentrasiyanın izn həddindən.
- Tullantıların izn həddindən.
- Təbiəti mühafizə xərclərindən.
- İstismarın izn həddindən.

456 Respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir:

- ancaq dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
- təbiəti mühafizə işləri.
- zərərli maddələrin su obyektlərinə axıtılmasının qarşısının alınması.

457 ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondunun maliyyələşmə fondları hansıdır?

- vergilər.
- dünya bankı.
- kommersiya bankı
- dövlət büdcəsi.
- əhalinin vəsaiti, ictimai təşkilatların könüllü yardımı və s.

458 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinin və ekoloji proqramların maliyyələşmə rolu oynamır?

- ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhalinin vəsaiti.
- müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti.
- müxtəlif səviyyəli büdcələr.
- əhalinin gəlirləri və təqaüdlər.
- büdcədənkənar ərazi ekoloji fondlar.

459 Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatı üçün xarakterikdir?

- cavabların hamısı doğrudur.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin ideoloji təminatı.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyə təminatı.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maddi-texniki təminatı.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin demoqrafik təminatı.

460 Təbii və antropogen təsirdən ətraf mühitdə baş vermiş dəyişikliklərə nəzarət nə adlanır?

- qısa müddətli monitorinqdir.
- global monitorinqdir.
- baza monitorinqi
- fiziki monitorinqdir.
- biosferin kompleks monitorinqdir.

461 Məsafə monitorinqi nədir?

- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçan aparatlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitorinq.
- xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitorinq.

462 Ekoloji ekspertizanın əsas prinsipləri hansılardır?

- enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.
- müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, müstəqillik, komplekslik
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.

463 Aşağıdakılardan hansı ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxil deyil?

- istehsal olunan və xaricdən gətirilən yeni texnika texnologiya material və maddələrin ekoloji ekspertizası.
- dövlət ekoloji tələb və normativlərin yerinə yetirildiyi halda istismarına icazənin verilməsi.
- meşənin kəsilməsi üçün nəzərdə tutulan sahənin seçilməsi.
- kompleks elmi-tədqiqat işlərindən ibarət təsərrüfat layihələrinin ekoloji ekspertizası.
- modernləşdirmə məqsədi ilə fəaliyyət göstərən müəssisələrin ekoloji ekspertizası.

464 Ekoloji ekspertiza dedikdə nəzərdə tutulur:

- siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.

465 Ekobiokimyəvi monitorinq dedikdə başa düşülür:

- ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət.

466 Çirkləndirici mənbələrinin monitorinqi dedikdə başa düşülür:

- bir nöqtədə yerləşən mənbənin.
- Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.
- yerini dəyişməyən, bir nöqtədə yerləşən mənbəyin, hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin
- yerini dəyişməyən mənbəyin monitorinqi.
- müəyyən bir sahənin.

467 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- sənaye müəssisələrinin çirkləndirilməsi başa düşülür.
- müxtəlif təbii təsir amilləri başa düşülür.
- müxtəlif kimyəvi çirkləndirici, müxtəlif təbii və fiziki təsir amilləri başa düşülür.
- monitorinqin təsir amili dedikdə müxtəlif kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri başa düşülür.
- müxtəlif fiziki təsir amilləri başa düşülür.

468 Baza monitoring sistemi nədir?

- litosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- faunada baş verən hallara nəzarət etmək.
- bitki aləmində baş verən hallara nəzarət etmək.
- regional antropogen təsirlər nəzərə alınmaqla təbiətdə baş verən hallara nəzarət etmək.
- hidrosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.

469 Qlobal monitoring sistemi nədir?

- cavabların hamısı doğrudur.
- litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- dünyada baş verən proseslərə və yer kürəsinin biosferində bütün ekoloji komponentlərə nəzarətlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək
- materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək.

470 Ekoloji monitoringin təsir amili dedikdə başa düşülür:

- fiziki təsir amilləri.
- təbii təsir amilləri.
- kimyəvi çirkləndirici maddələr.
- müxtəlif çirkləndirici maddələr.
- müxtəlif kimyəvi çirkləndirici, müxtəlif təbii və fiziki təsir amilləri.

471 Ekoloji monitoring sistemi siniflərinə ayrılır:

- aparıldığı yerə görə.
- təsir amilinə, çirkləndirici mənbələrə, miqyasına görə.
- çirkləndirici mənbələrə görə.
- təsir amilinə görə.
- miqyasına görə

472 Ekoloji monitoringin obyektini dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- atmosfer, kriosfera
- yuxarı sular, okeanlar.
- atmosfer, yeraltı sular.
- atmosfer, yer üstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera.
- okeanlar və dənizlər.

473 Təsərrüfat, layihə və planları reallaşmaqdan əvvəl hansı hallarda keçirilməlidir?

- ekoloji fəlakət baş verdikdə.
- milli valyuta dəyərini itirdikdə.
- ölkədə iqtisadi islahatlar aparıldıqda.
- iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
- ətraf mühitin ekspertizasında

474 İqtisadi xarakterli tədbirlər sistemi nədir?

- iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- ekoloji ekspertiza
- siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.

475 Qarşılıqlı tərəflərin qanəedici qərarlar qəbul etməyə yönəlmiş məsləhətləşmələr hansı monitorinqin vəzifəsi hesab olunur?

- yaranmış neqativ halların ləğv və ya təsirinin azaldılması üçün tədbirlər hazırlamaq
- ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi.
- göstərilən sahələrdə baş vermiş dəyişikliklərin səbəbinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi.
- ekoloji sistemin və insanların məskunlaşma sahələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.
- kompleks ekoloji monitorinqinin keçirilməsi.

476 Hansı monitorinq universal monitorinq hesab edilir?

- fiziki monitorinq
- kompleks ekoloji monitorinq
- kompleks nəzarət
- ekoloji ekspertiza
- nəzarət obyektinin monitorinqi

477 ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət nə adlanır?

- ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
- ekokimyəvi vəziyyətə nəzarət
- ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət

478 ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarətdir:

- ətraf mühitdə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.
- insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.
- fiziki monitorinq.
- litosferdə gedən proseslərə nəzarət.

479 Radiotermik cihazlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitorinqdir:

- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitorinq.
- məsafə monitorinqi anlayışı
- xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitorinq
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitorinq.

480 Bioloji monitorinq nələr vasitəsilə həyata keçirilir?

- bioloji monitorinq biosferdə aparılan monitorinqidir.
- bioloji monitorinq bitki aləmində aparılan monitorinqidir.
- bioloji monitorinq dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitorinqidir.
- bioloji monitorinq heyvanlar aləmində aparılan monitorinqidir.
- bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitorinqdir

481 Regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonalara nəzarət necə adlanır?

- Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitorinqi.
- impakt monitorinq sistemi
- lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitorinqi.
- Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitorinqi.

- regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitorinqi.

482 Konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olan monitorinq hansıdır?

- cavabların hamısı doğrudur  
 təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.  
 lokal monitorinq sistemi  
 bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.  
 kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.

483 Bütöv biosferdə ekoloji komponentlərlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək necə adlanır?

- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək.  
 qlobal monitorinq sistemi  
 cavabların hamısı doğrudur  
 materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək.  
 litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.

484 Hər hansı bir region daxilində gedən proseslər hansı monitorinq adlanır?

- dünyada gedən proseslərə.  
 hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.  
 inzibati rayon daxilində gedən proseslərə.  
 hər hansı bir şəhər daxilində gedən proseslərə.  
 regional monitorinq sistemi

485 Ölkə miqyasında aparılan ekoloji monitorinq hansı monitorinqdir?

- şəhərdaxilində aparılan monitorinq.  
 beynəlxalq miqyasda aparılan monitorinq.  
 bir neçə ölkədə aparılan monitorinq.  
 milli monitorinq  
 materikdə aparılan monitorinq.

486 Regional antropogen təsirlərlə təbiətdə baş verən hallarla hansı monitorinq növü məşğuldur?

- lokal monitorinq sistemi  
 Baza monitorinq sistemi  
 dünyəvi monitorinq sistemi  
 milli monitorinq sistemi  
 kimyəvi monitorinq sistemi

487 Bir nöqtədə yerləşən mənbəyin, hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin monitorinqi nədir?

- çirkləndirici mənbələrin monitorinqi  
 yerini dəyişməyən mənbəyin monitorinqi.  
 bir nöqtədə yerləşən mənbənin  
 müəyyən bir sahənin.  
 Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.

488 Atmosfer, yerüstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera nəyə aid edilir?

- yerüstü sular, okeanlar.

- atmosfer, yeraltı sular.
- atmosfer, kriosfera
- monitorinqin obyektinə
- okeanlar və dənizlər.

489 əhalinin miqrasiyasının nizamlanması hansı monitorinqin tərkib hissəsidir?

- monitorinq sisteminə daxil deyil
- ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək.
- ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək.
- çirkləndiricilərin təsirindən ətraf mühitdə yarana biləcək vəziyyətin proqnozu.
- bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi.

490 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
- nəqliyyatın inkişafına nəzarət
- antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.
- Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə

491 Antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət nə adlanır?

- antropogen təsir üzrə ekoloji monitorinq
- nəqliyyat vasitələrinə nəzarət.
- sənaye müəssisələrinə nəzarət
- əhalinin miqrasiyasına nəzarət.
- kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.

492 Ekoloji monitorinq sözünün mənası latıncadan tərcümədən nədir?

- çirklənməni azaltmaq
- öyrənmək
- nəzər salmaq
- təhlil etmək
- uzlaşdırmaq

493 Müxtəlif kimyəvi çirkləndiricilər, təbii və fiziki təsirlər nə adlanır?

- fiziki təsir amilləri.
- kimyəvi çirkləndirici maddələr.
- kimyəvi çirkləndirici maddələr.
- monitorinqin təsir amili
- müxtəlif çirkləndirici maddələr.

494 Təsir amilinə, çirkləndirici mənbələrə, miqyasına görə fərqlənmələr nə adlanır?

- aparıldığı yerə görə
- miqyasına görə
- təsir amilinə görə.
- çirkləndirici mənbələrə görə.
- monitorinq sistemi

495 Uzun müddətli müşahidə sistemi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması nədir?



- ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.
- ətraf mühitin monitorinqidir
- demoqrafik proseslərə nəzarət sistemidir
- onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır.
- ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir

496 Təbii ehtiyatların ekoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- DES
- ABC
- NBA
- İHJ
- UNO

497 İstismarın izn həddinə aiddir:

- Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)
- Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)
- Tullantıların izn həddi (TİH)
- Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)
- ekoloji iqtisadi məhdudiyyət

498 Termik çirklənmə sulara neçə dərəcə ola bilər?

- 10°C
- 2°C
- 5°C
- 8°C
- 6°C

499 Desibel hansı çirklənmənin vahididir?

- səs-küy
- maye tullantı
- toz tullantıları
- sürət vahididir
- bərk tullantı

500 KİH, TİH nəyin göstəriciləridir?

- İnsan potensialının inkişaf indeksi.
- keyfiyyət normativi
- Ümumdaxili məhsul.
- Ümummilli məhsul.
- Yoxsulluq indeksi.

501 Təbii ehtiyatlardan istifadə üçün nə lazımdır?

- Təbii ehtiyatlardan istifadə üçün.
- ekoloji məhdudiyyətlər
- Torpağı genişləndirmək üçün.
- Kənd təsərrüfatı üçün.
- Sənayeni inkişaf etdirmək üçün.

502 Təbii mühitin qorunması nəyi tələb edir?

- Meliorasiyanın inkişafı.
- genetik fondun saxlanması
- Yeni məhsul növləri tapmaq.
- Sənayeni inkişaf etdirmək
- Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.

503 İnsanların ekoloji təhlükəsizliyinə aid edilir:

- Texniki təhlükəsizlik.
- Ekoloji təhlükəsizlik.
- ekoloji normativlər
- Təbii mühitə icazə verilən təsir norması.
- İqtisadi təhlükəsizlik

504 Təbii mühitə icazə verilən təsir norması nədir?

- Texniki təhlükəsizlik.
- Ekoloji təhlükəsizlik.
- Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- keyfiyyət normativi
- İqtisadi təhlükəsizlik

505 Fiziki, kimyəvi, bioloji və radioaktiv çirklənmələr nədir?

- Meşələr.
- İnsanlar.
- təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində
- Heyvanlar.
- Başqa planetlərdən gəlmələr.

506 ətraf mühitə antropogen təsir necə baş verir?

- Başqa planetlərdən gəlmələr.
- Quşlar.
- Heyvanlar.
- insanlar tərəfindən
- İnsanlar.

507 Təbii üsürlərə nələrə aid edirlər?

- ozonosfer
- təbii şərait
- litosfer
- biosfer
- su, torpaq, hava və s.

508 Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri nədir?

- ekoloji iqtisadi sistemlərin tərkib hissəsi
- İqtisadi rayonlar.
- Sənaye qovşaqları.
- Məhəlli ərazi istehsal kompleksləri.
- Sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar.

509 Zəif və ciddi terminləri nəyə aiddir?

- Yeni texnologiyanın gətirilməsi
- Lokal inkişaf.
- Regional inkişaf.
- davamlı inkişaf
- Texnikanın tətbiqi.

510 Ekoloji həyatın mənəvi varlığı nədir?

- Ziddiyyətli anlayış.
- İqtisadi reformalar.
- Ekoloji iqtisadi tələb
- cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- İqtisadi maraq.

511 Ekoloji normativlər nəyin göstəricisidir?

- ətraf mühitin keyfiyyəti
- Sənaye qovşaqları.
- Təbii ərazi kompleksləri.
- Ərazi istehsal kompleksləri.
- Şəhərlər.

512 Təbii ehtiyatların təsnifatı nəyə aid edilir?

- Əmək ehtiyatlarının mövcudluğu.
- təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqəyə
- Çay şəbəkəsi.
- İqlim göstəricilərinə.
- Təbii ehtiyatların emalı.

513 ətraf mühitin keyfiyyəti nədir?

- Meşələrin çirklənməsi
- Torpağın çirklənməsi.
- Atmosferin çirklənməsi.
- Suyun çirklənməsi.
- ekoloji norma

514 Elektromaqnit sahəsi nələr vasitəsilə yarana bilər?

- Radio dalğaları.
- Səs-küy.
- Exo.
- mobil telefonlar
- Radioaktiv şüalanma.

515 Təbii üsürlərdə kimyəvi birləşmə və element üçün nə tələb olunub?

- konsentrasiyanın izn həddi
- Dəniz və içməli sular üçün.
- Bütün komponentlər üçün.
- Bütün kimyəvi elementlər üçün.
- Təbii üsürlərdə rast gəlinə bilən hər bir kimyəvi birləşmə və element üçün.

516 Təbiəti mühafizə tədbirləri hansı səviyyədə həll olunur?

- iqtisadi rayon səviyyəsində.
- ekoloji-iqtisadi səviyyədə
- təbii-ərazi kompleksində;
- kosmik səviyyədə;
- ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;

517 Obyektə təsir edən mühit necə adlanır?

- Sosial mühit.
- İnfrastruktur.
- ətraf mühit
- Sənaye qovşaqları.
- İqlim mühiti.

518 Təbii ehtiyatların iqtisadi qiymətləndirilməsi nədir?

- elmi əsaslarla yerinə yetirilir
- təsərrüfat əhəmiyyətinin pulla ifadəsidir
- insanların maddi nemətidir
- ümumi iqtisadi qiymətləndirməlidir
- Dövlət tərəfindən tənzimlənir

519 Orta radiasiya fonu Azərbaycan Respublikasında nə qədərdir?

- 10 mkr/ saat.
- 20-25 mkr/ saat.
- 5-10mkr/ saat.
- 15-20 mkr/saat
- 30-40 mkr/ saat

520 Dənizdə və şirin sularda konsentrasiyanın izn həddi hansı səviyyədədir?

- izn həddi yoxdur
- bir birindən fərqlənir
- qismən uyğundur
- eynidir
- fərqli deyil

521 ətraf mühitin çirkləndiyi sahələr :

- adalarda.
- göllərdə;
- ərazi
- dənizlərdə;
- kosmosda;

522 Aşağıdakılar hansı monitorinqin praktiki istiqamətlərinə aid deyil?

- əhalinin miqrasiyasının nizamlanması.
- çirkləndiricilərin təsirdən ətraf mühitdə yarana biləcək vəziyyətin proqnozu.
- ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək.
- ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək.
- bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi.

523 Aşağıdakılardan hansı antropogen təsir üzrə ekoloji monitorinqin əsas məsələlərinə daxildir?

- antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət.
- əhalinin miqrasiyasına nəzarət.
- sənaye müəssisələrinə nəzarət
- nəqliyyat vasitələrinə nəzarət.
- kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.

524 ətraf mühitin monitorinqi nədir?

- demografik proseslərə nəzarət sistemidir.
- ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir
- ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.
- uzun müddətli müşahidə sistemi olub, ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması.
- onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır.

525 Təbii resurs potensialının və ona tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan deyilməsi nədir?

- havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir
- ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır
- ekoloji proqnozlaşdırma
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır

526 Ekoloji ekspertizanın mexanizmi neçə elementlə səciyyələnir ?

- 6
- 3
- 2
- 5
- 10

527 Dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir:

- təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası
- demografik siyasətin tərkib hissəsidir
- ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir
- ekoloji təhsilin bir formasıdır
- iqtisadi siyasətin əsasıdır

528 Regional monitorinq sistemi nəzarəti həyata keçirir:

- dünyada gedən proseslərə.
- hər hansı bir şəhər daxilində gedən proseslərə.
- inzibati rayon daxilində gedən proseslərə.
- hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.
- hər hansı bir region daxilində gedən proseslərə.

529 ətraf mühitin ekspertizası hansı hallarda keçirilməlidir?

- ekoloji fəlakət baş verdikdə.
- milli valyuta dəyərini itirdikdə.
- ölkədə iqtisadi islahatlar aparıldıqda.
- iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
- təsərrüfat, layihə və planları reallaşmaqdan əvvəl.

530 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
- Antropogen amilin təsirindən ətraf mühidə yaranan dəyişikliklərə
- antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.
- antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- sənayenin inkişafına nəzarət.

531 insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.

- bioloji monitoring bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitoringdir.
- bioloji monitoring dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitoringdir.
- bioloji monitoring bitki aləmində aparılan monitoringdir.
- bioloji monitoring biosferdə aparılan monitoringdir.
- bioloji monitoring heyvanlar aləmində aparılan monitoringdir.

532 Fiziki monitoring dedikdə başa düşülür:

- insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.
- litosferdə gedən proseslərə nəzarət.
- ətraf mühidə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarət.

533 İmpakt monitoring sistemi nədir?

- Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitoringi.
- lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitoringi.
- regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli
- regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitoringi.
- Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitoringi.

534 Aşağıdakı cavablardan hansı doğrudur?

- cavabların hamısı doğrudur.
- kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.
- bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- lokal monitoring sistemi konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.

535 Aşağıdakılardan hansı kompleks ekoloji monitoringin vəzifələrinə daxildir?

- yaranmış neqativ halların ləğv və ya təsirinin azaldılması üçün tədbirlər hazırlamaq.
- ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi.
- göstərilən sahələrdə baş vermiş dəyişikliklərin səbəbinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi.
- ekoloji sistemin və insanların məskunlaşma sahələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.
- ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi.

536 Aşağıdakı cavablardan hansının kompleks ekoloji monitoringə aidiyyəti yoxdur?

- nəzarət obyektinin vəziyyətinin dəyişməsinin proqnozlaşdırılması.
- istehlak normativ və məhdudiyətləri.
- ayrılmış nəzarət obyektinin müayinəsi
- nəzarət obyektinin seçilməsi.
- ölçmə işlərinin planlaşdırılması.

537 İmperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, müstəqillik, komplekslilik ekspertizanın hansı funksiyasına aiddir?

- enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.
- müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması.
- ekoloji ekspertizanın əsas prinsipinə
- peşəkarlıq, müstəqillik, aşkarlıq, imperativ.

538 Ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxildir?

- ekspertizanın funksiyaları
- təbii floranın layihələndirməsinin ekspertizası
- kompleks elmi tədqiqat işlərindən ibarət layihələrin ekoloji ekspertizası
- ətraf mühitdə baş verən hadisələrin ekspertizası
- ekspertizanın elmi əsasları

539 Milli monitoring sistemi dedikdə başa düşülür:

- şəhərdaxilində aparılan monitoring.
- ölkə miqyasında aparılan monitoring.
- bir neçə ölkədə aparılan monitoring.
- beynəlxalq miqyasda aparılan monitoring.
- materikdə aparılan monitoring.

540 Azərbaycanda təsərrüfat sahələri içərisində ətraf mühitə ən az təsir göstərən:

- kənd təsərrüfatı;
- sənaye;
- mənzil-kommunal.
- səhiyyə;
- nəqliyyat;

541 Hidrosferin çirklənmə indeksinə ən az təsir edən amil:

- istehsal məqsədilə istifadə olunan suyun həcmi;
- çirkab suların həcmi;
- çirkləndirici müəssisələrin sayı;
- əhalinin sayı;
- istehsalın həcmi.

542 Azərbaycanda təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi prosesi əlaqədardır:

- regionlarda məhsuldar qüvvələrin inkişafından;
- ərazi-istehsal kompleksinin inkişafından;
- müxtəlif təbii ünsürlərdən;
- sənaye və kənd təsərrüfatının inkişafından
- təsərrüfatın inkişaf göstəricilərindən;

543 Çirklənmədən dəyən zərər hansı üsulla hesablanır:

- Təcrübi.
- Dolayı;
- Empirik;
- Tropik;
- İqlim;

544 Müəssisənin ekoloji xərcindən asılı deyil:

- Radionların ekoloji vəziyyətindən.
- atmosferin çirklənməyə görə ödənişinin həcmindən
- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən.
- İnqredientlərin nisbi təhlükə əmsalından.

545 Fəal çirklənmə zolaqlarının radiusu bərabərdir:

- 10 h
- 2 h
- 20 h
- 50 h
- 8 h

546 Müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərini əks etdirən sənəd nə adlanır?

- tullantıların, çirklənmənin izn həddləri haqqında sənəd.
- [yeni cavab]təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər
- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd.
- cərimə sanksiyaların şərtləri haqqında sənəd
- müəssisənin ekoloji pasportu

547 Təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələri nə ilə müəyyən olunur?

- genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliyi ilə
- təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.
- real ehtiyat və imkanların olması.
- istehlak normativ və məhdudiyyətləri
- elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri

548 Regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanmaq nədir?

- hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır
- dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır
- hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır
- proqram-məqsəd üsulunun mahiyyətidir

549 Ekoloji proqnozlaşdırmanın üsullarından biridir:

- balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.
- dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik
- riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans
- proqram-məqsəd,genetik və normativ üsullar,ekspert qiymətləndirməsi
- anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibemetika.

550 Qraflar nəzəriyyəsi nəyə əsaslanır?

- ekspert qiymətləndirilməsi
- ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasına
- genetik və normativ üsulların sintezi
- proqram-məqsəd
- anket sorğuları

551 Çirkləndirici maddələrin həcmi nəyə təsir edir?



- Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərər
- Torpağın münbitliyi;
- Məhsulun həcmi.
- Məhsulun maya dəyəri;
- İqlim;

552 Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərin cəmi nə deməkdir?

- Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərlərin cəmi kimi
- Sənayeyə dəyən zərər kimi;
- Kənd təsərrüfatına dəyən zərər kimi;
- kimya sənayesinə dəyən zərər kimi
- Sənaye və kənd təsərrüfatına dəyən zərərlərin cəmi kimi;

553 Birbaşa üsulla nə hesablanır?

- sosial ödənişlər
- vergi ödənişlər
- çirklənmədən dəyən zərər
- iqtisadi qiymətləndirmə
- sosial problemlər

554 Stasionar mənbələrdən ətraf mühitin çirklənməsinə görə normaların tətbiqi ödənişlərin hesablanma metodikası prinsipinə aiddir:

- qanunauyğunluqdur
- əsasən aiddir
- uyğunluğu yoxdur
- aid deyil
- prinsipin məqsədidir

555 Sudan istifadə həcminə görə vergilər ondan istifadəyə görə ödəniş formalarının uyğunluğu:

- istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil
- Su vergisi.
- Sudan istifadəyə görə lisenziya haqqları.
- Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.
- Doğru cavab yoxdur.

556 Aşağıdakılardan təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişlərin üsullarına aid olmayan hansıdır?

- Təkrar istehsal və ya bərpa.
- axtarıqlar
- Doğru cavab yoxdur.
- Məsrəf.
- Renta.

557 Ödənişlərin miqdarı aşağı keyfiyyətli resursa görə olmalıdır-hansı prinsipə uyğun gəlir?

- istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.
- ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.
- Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
- Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş prinsipi
- Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın əvəz olunmasını təmin etsin.

558 Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlər ödəniş növünə aiddir?

- Aksizlər.
- Konkursda iştiraka görə və lisenziya verilməsinə görə haqq.
- ödəniş növünə aid deyil
- Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlər.
- Mineral-xammal bazasının bərpasına görə köçürmə.

559 Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid edilir?

- aid edilmir
- Sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödəniş.
- Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş.
- Mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər.
- Meşə gəlirləri.

560 İqtisadi qiymətləndirməyə görə nə müəyyənləşdirilir?

- Doğru cavab yoxdur
- Onların tərkibinə görə;
- Onların yatırım şəraitinə görə.
- təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş
- Onlardan istifadənin həcminə görə.

561 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- Tullantıların izn həddindən.
- Təbiəti mühafizə xərclərindən
- torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi
- İstismarın izn həddindən.
- Konsentrasiyanın izn həddindən.

562 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- Tullantıların izn həddindən.
- Təbiəti mühafizə xərclərindən
- İstismarın izn həddindən.
- suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi
- Konsentrasiyanın izn həddindən.

563 Müəssisələrin texnoloji durumu nədən asılı deyil:

- Tullantıların tərkibindən
- Tullantıların həcmindən.
- regionların ekoloji vəziyyətindən
- tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmindən
- Tullantıların təhlükə əmsalından.

564 Müəssisələrin büdcəsi ilə torpağın çirklənməsi arasında asılı qeyri müəyyəndir:

- Regionların ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsallarından
- ödənişin həcmi

565 Regionların ekoloji vəziyyəti ilə suyun çirklənməsi arasında asılılıq:

- çirklənməyə görə ödənişin həcmindən
- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən.
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından.

566 Tullantıların həcmi nəyə təsir göstərir?

- Konsentrasiyanın izin həddi.
- Tullantıların izn həddi.
- Təbii mühafizə xərcləri
- Fəal çirklənmə zolaqları.
- ödənişin həcminə

567 Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı nədən asılıdır?

- Konsentrasiyanın izn həddindən
- Təbii mühafizə xərclərindən.
- çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların izin həddindən.

568 Fəal çirklənmə zolaqları hansı ölçü ilə xarakterizə olunur?

- 20 h
- 2 h
- 10 h
- 50 h
- 8 h

569 Zərərli maddələrin nisbi nisbi təhlükə əmsalı nəyə təsir edir?

- Havanın təzyiqi.
- Havada olan tozun həcmi.
- Havada olan su buxarının həcmi.
- Havanın kimyəvi tərkibi.
- atmosferin çirklənməsindən dəyən zərəyə

570 Havaya atılan zərərli maddələrin həcmi nədən asılıdır?

- Havada olan tozun həmindən.
- çirklənməyə dəyən zərərdən
- Havanın təzyiqindən.
- Havanın kimyəvi tərkibindən.
- Havanın tərkibində olan su buxarlarının həcmindən.

571 Su hövzələrinin çirklənməsindən çirkab suların həcmi nədən asılıdır?

- Suyun kimyəvi tərkibi.
- Yağıntıların miqdarı.
- su hövzələrinə dəyən zərərdən
- Su sərfi.
- Yağıntıların tərkibi

572 Su hövzələrində zəhərli maddələrin nisbi təhlükəlilik əmsalı nədən asılıdır?

- Suyun kimyəvi tərkibindən
- Su modulundan;
- Su sərfindən;
- çirklənmədən dəyən zərərdən
- Yağıntılardan;

573 Hansı variantda heyvandarlıq məhsulu aşağı düşür?

- Mexanizasiyadan.
- Bitkilərin məhsuldarlığından.
- Otlaq sahələrindən.
- zərər dəyəndə
- Əkin sahələrindən.

574 Meşələrin böyümə sürəti ilə müşə təsərrüfatına dəyən zərər arasında hansı asılılıq var?

- Meşələrin çirklənmə sahəsindən
- Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
- Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;
- meşələrdə sanitariya kəsmədən;
- asılı olmadığından

575 Heyvandarlıqda məhsuldarlığın aşağı düşməsi nədən asılıdır?

- Bitkiçiliyə dəyən zərərdən.
- Heyvandarlıq sahəsinin inkişaf səviyyəsindən;
- Heyvandarlığa dəyən zərərdən
- Çirklənən torpağın sahəsindən;
- Yem bazasının azalmasından;

576 Her hektardan gələn gəlirlə torpağın dövriyyədən çıxması arasında asılılıq nədən ibarətdir?

- Bitkilərin növündən.
- Heyvanların məhsuldarlığından
- Bitkilərin məhsuldarlığından.
- dəyən zərərdən
- Torpağın münbitliyindən.

577 Çirklənmə ilə bitkiçilik arasında asılılıq nədən ibarətdir?

- Torpağın münbitliyindən.
- bitkiçiliyə dəyən zərərdən
- Əkin sahələrindən.
- Məhsulun maya dəyərindən.
- Məhsulun daşınma xərcindən.

578 Təbii resurslardan səmərəli istifadənin əsas məqsədi nədir?

- Doğru cavab yoxdur.
- Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq.
- Təbiətdən istifadəni tənzimləmək.
- ətraf mühətdən istifadənin ödənişliliyini müəyyənləşdirmək
- Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq.

579 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- İstismarın izn həddindən.
- Konsentrasinin izn həddindən
- Tullantıların izn həddindən
- Təbiəti mühafizə xərclərindən
- tullantıların yerləşməsinə görə ödənişin həcmi

580 Atmosferin çirklənməsindən dəyən zərərə təsir edir:

- Havanın təzyiqi.
- Havada olan tozun həcmi
- Havada olan su buxarının həcmi.
- Havanın kimyəvi tərkibi.
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.

581 Torpağın münbitliyinin dövrüyyədən çıxması nədən asılıdır?

- Məhsulların satış qiymətindən
- Çirklənən torpağın sahəsindən;
- Hər hektardan gələn gəlirdən;
- dəyən zərərdən
- Məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;

582 Torpağın dövrüyyədən çıxmasından dəyən zərər asılı deyil:

- Məhsulların satış qiymətindən.
- Çirklənən torpağın sahəsindən;
- Hər hektardan gələn gəlirdən;
- Torpağın münbitliyindən;
- Məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;

583 Meşə təsərrüfatına dəyən zərər asılıdır:

- Meşələrdə ağacların diametrindən.
- Ağacların boyundan;
- Meşələrin rütubət göstəricilərindən;
- Meşələrin tərkibindən;
- Meşələrin çirklənmə sahəsindən;

584 Meşələrin çirklənmə sahəsi nə ilə uzlaşır?

- Meşələrdə ağacların diametrindən.
- Ağacların boyundan;
- Meşələrin rütubət göstəricilərindən;
- Meşələrin tərkibindən;
- Meşə təsərrüfatına dəyən zərərlə

585 Ödənişlərin xərclənmə üsulları ödəniş sisteminin elementinə daxildir?

- daxil deyil
- Ödənişlərin tutulması.
- Ayrı-ayrı ödənişlərin miqdarının müəyyən olunması üsulları.
- Ödəniş növü.
- Ödənişlərin istifadə qaydaları.

586 Bitkiçiliyə dəyən zərər nədən asılıdır?

- Heyvandarlıq məhsullarının həcmindən
- Məhsulun satış qiymətindən;
- Heyvandarlıq təsərrüfatlarının sayından;
- Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- məhsuldarlığın aşağı düşməsindən

587 Çirklənmədən dəyən zərər bu üsulla hesablanır:

- Təcrübə.
- Genetik;
- Dolayı;
- Birbaşa;
- Laboratoriya;

588 Heyvandarlığa dəyən zərər asılıdır:

- Mexanizasiyadan.
- Bitkilərin məhsuldarlığından.
- Otlaq sahələrindən.
- Heyvanlarda məhsulun aşağı düşməsindən.
- Əkin sahələrindən.

589 Torpağın dövriyyədən çıxmasından dəyən zərər asılıdır:

- Torpağın münbitliyindən.
- Bitkilərin məhsuldarlığından.
- Hər hektardan gələn gəlirdən.
- Bitkilərin növündən.
- Heyvanların məhsuldarlığından

590 Atmosferin çirklənməsindən dəyən zərər asılıdır?

- Havada olan tozun həmindən.
- Havaya atılan zərərli maddələrin həcmindən.
- Havanın təzyiqindən.
- Havanın kimyəvi tərkibindən.
- Havanın tərkibində olan su buxarlarının həcmindən.

591 Su hövzələrinin çirklənməsindən dəyən zərəyə təsir edir:

- Suyun kimyəvi tərkibi.
- Yağıntılardan miqdarı.
- Çirkab suların həcmi.
- Su sərfi.
- Yağıntılardan tərkibi.

592 Su hövzələrinin çirklənməsindən dəyən zərər asılıdır:

- Suyun kimyəvi tərkibindən.
- Su modulundan;
- Su sərfindən;
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından.
- Yağıntılardan;

593 Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərərə təsir edir:

- Məhsulun həcmi.
- Çirkləndirici maddələrin həcmi;
- Torpağın münbitliyi;
- Məhsulun maya dəyəri;
- İqlim;

594 Təsərrüfata dəyən zərər neçə hesablanır:

- Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərlərin cəmi kimi.
- Nəqliyyata dəyən zərər kimi;
- Kənd təsərrüfatına dəyən zərər kimi;
- Sənayeyə dəyən zərər kimi;
- Sənaye və kənd təsərrüfatına dəyən zərərlərin cəmi kimi;

595 Bu üsulla çirklənmədən dəyən zərər hesablanmır:

- Birbaşa empirik və analitik.
- Analitik;
- birbaşa;
- empirik;
- Dolayı;

596 Heyvandarlığa dəyən zərər asılı deyil:

- Heyvandarlıq məhsullarının həcmindən.
- Məhsulun satış qiymətindən;
- Heyvandarlıq təsərrüfatlarının sayından;
- Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- Bitkiçiliyə dəyən zərərdən;

597 Meşə təsərrüfatına dəyən zərər asılı deyil:

- Meşələrin çirklənmə sahəsindən.
- Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
- Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;
- meşələrdə sanitariya kəsmədən;
- Meşələrin böyümə sürətindən;

598 Heyvandarlığa dəyən zərər asılıdır:

- Bitkiçiliyə dəyən zərərdən.
- Heyvandarlıq sahəsinin inkişaf səviyyəsindən;
- Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- Çirklənən torpağın sahəsindən;
- Yem bazasının azalmasından;

599 Çirklənmədən dəyən zərər hansı üsulla hesablanır?

- tarixi,coğrafi,ənənəvi
- müxtəlif metodlar
- statistik,riyazi
- genetik,lokal,iqtisadi
- birbaşa,empirik,analitik

600 Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərər asılıdır:

- Torpağın münbitliyindən.
- Çirklənmə sahəsindən.
- Əkin sahələrindən.
- Məhsulun maya dəyərindən.
- Məhsulun daşınma xərcindən.

601 Empirik üsul nədir?

- iqtisadi göstəricidir
- çirklənmədən dəyən zərər hesablanır
- təbii resurs potensialıdır
- ətraf mühitin mühafizə tədbirləri
- ölçü vahididir

602 Ekoloji norma nədir?

- Meşələrin çirklənməsi.
- Suyun çirklənməsi.
- Atmosferin çirklənməsi.
- Torpağın çirklənməsi.
- Ətraf mühitin keyfiyyəti.

603 Keyfiyyət normativi nədir?

- Texniki təhlükəsizlik.
- Təbii mühitə icazə verilən təsir norması.
- Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- Ekoloji təhlükəsizlik.
- İqtisadi təhlükəsizlik.

604 ətraf mühitin keyfiyyət göstəriciləri hansılardır?

- Ekoloji normativlər.
- Ərazi istehsal kompleksləri.
- Təbii ərazi kompleksləri.
- Sənaye qovşaqları.
- Şəhərlər.

605 ətraf mühitin mühafizə problemləri hansı səviyyədə və kompleksdə həll olunmalıdır:

- iqtisadi rayon səviyyəsində.
- kosmik səviyyədə;
- təbii-ərazi kompleksində;
- ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;
- təbii-texnogen kompleks səviyyədə;

606 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat obyektini hansı sistemdir:

- təbii-ərazi kompleksi;
- ekoloji –iqtisadi sistem;
- məhəlli ərazi-istehsal kompleksi.
- ərazi-istehsal kompleksi;
- təbii-texnogen kompleks;



607 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin praktiki aspektlərinə aid deyil:

- ekoloji proseslərlə bağlı təsərrüfat mexanizmlərinə ekoloji amillərin cəlb olunması.
- biosferin tədqiqi;
- çirklənmədən dəyən zərərin hesablanması;
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi;

608 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin əlaqəsi yoxdur:

- arxeologiya elmi ilə.
- ekologiya elmi ilə;
- biologiya elmləri ilə;
- iqtisadiyyat elmi ilə;
- torpaqşünaslıq elmi ilə;

609 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin vəzifələrinə bunlar aid deyil:

- təbiətdən səmərəli istifadə yolları;
- meşə emalı;
- iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi.
- təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;
- resursların kompleks istifadəsi;

610 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin vəzifələrinə aiddir:

- məhsulların sənaye emalı;
- kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı;
- neft istehsalı;
- qazın emalı.
- təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi;

611 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat obyektinə aid deyil:

- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- təbii resurs potensialı;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;
- sənaye obyektləri.

612 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat istiqamətinə aid deyil:

- təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;
- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- biosfer;
- təbii resurs potensialı.

613 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi bu elmlərlə sıx əlaqədə deyil:

- iqtisadiyyat.
- ekologiya;
- biologiya;
- coğrafiya;
- tarix;

614 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi aiddir:

- ekologiya elmlərinə.
- təbiət elmlərinə;
- iqtisadiyyat elmlərinə;
- biologiya elmlərinə;
- coğrafiya elmlərinə;

615 ətraf mühitdən istifadə prosesi harada baş verir?.

- Ərazidə.
- Reqionda.
- Nəqliyyatda.
- Kənd təsərrüfatında.
- Sənaye sahəsində.

616 əMİ elmi öyrənir:

- Təbii şəraiti və s.
- Təbii ərazi komplekslərini və s.
- Ərazi istehsal kompleksləri və s.
- Təbii ehtiyatları və s.
- Təbii resurs potensialını və s.

617 əMİ-nin tədqiqat istiqamətinə aid edilmir:

- təbii resurs potensialı.
- biosenoz
- təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;

618 Təbiətin mühafizəsi hansı tədqiqat obyektinə aiddir?

- hidrosfer;
- atmosfer;
- günəş enerjisi.
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatına
- litosfer;

619 ətraf mühitin iqtisadiyyatıfənninin predmetinə aid deyil?

- təbii resursların istifadəsi
- kompleks istehsallar
- təbii resursların emalı
- təbii sərvətlərin istehlakı
- təbii resursların hasilatı

620 ətraf mühitin iqtisadiyyatının tədqiqat obyektinə aid olmayan:

- elektroenergetika sənayesi
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- təbii resurs potensialı;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;

621 ərazidə baş verən proseslər necə adlanır?

- təbiətdən istifadə
- Ərazidən istifadə.
- Nəqliyyatdan istifadə.
- Kənd təsərrüfatından istifadə.
- Sənaye sahəsindən istifadə.

622 Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi təbiətdən istifadənin göstəricilərindəndir?

- Ekoloji- iqtisadi sistemlər.
- praktiki aspektlərindən biri
- Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.
- Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.

623 ətraf mühitdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi nəyə aiddir:

- neft istehsalı.
- Tİİ elminin vəzifələrinə
- təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi;
- məhsulların sənaye emalı;
- kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı;

624 Təbiətdə baş verən hadisələr hansı elm tərəfindən tənzimlənir?

- coğrafiya
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- ekologiya
- geomorfologiya
- geologiya

625 Ekoloji-iqtisadi sistem nədir?

- təbii-ərazi kompleksi;
- ƏMİ-nin tədqiqat obyektı
- məhəlli ərazi-istehsal kompleksi.
- ərazi-istehsal kompleksi;
- təbii-texnogen kompleks;

626 əMİ elminin vəzifələrinə aid deyil?

- təbiətdən səmərəli istifadə yolları;
- meşə emalı
- iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi.
- istehsalın intensivliyi
- təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;

627 Təbii resurs potensialını öyrənən elm hansıdır?

- Təbii şəraiti
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- Təbii ərazi komplekslərini
- Təbii resurs potensialını
- Ərazi istehsal kompleksləri

628 İqtisadiyyat elmlərinə aid olan elmdir:

- ekolojiya elmləri.
- coğrafiya elmləri;
- təbiət elmləri;
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- biologiya elmləri;

629 ətraf mühitin iqtisadiyyatı bu obyektləri öyrənmir:

- atom enerjisini
- hava;
- su;
- torpaq;
- günəş enerjisi;

630 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi aşağıdakıları öyrənir:

- Təbiətdə ekoloji tarazlığın indikasiyası.
- Təbii resursların istehsalı cəlb olunması.
- Təbii şəraitin müəyyən olunması.
- Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Təbii resurs potensialının ərazi təşkili.

631 ətraf mühitin iqtisadiyyatının praktiki aspektlərindən biri hansıdır?

- Ekoloji- iqtisadi sistemlər.
- Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.
- Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.
- Başqa elmlərlə əlaqəsi.

632 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat obyektinə aiddir:

- günəş enerjisi.
- hidrosfer;
- litosfer;
- təbiətin mühafizəsi;
- atmosfer;

633 əMİ elminin praktiki aspektlərinə aid deyil:

- ekoloji proseslərlə bağlı təsərrüfat mexanizmlərinə ekoloji amillərin cəlb olunması.
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi;
- atmosferin strukturu
- çirklənmədən dəyən zərərin hesablanması;

634 Atmosferin və hidrosferin çirklənmə indeksi neçə göstəricidən (KİH) asılıdır?

- 3
- 2
- 8
- 6
- 5

635 Termik çirklənmə sularında neçə dərəcə ola bilər?

- 10°S.
- 2°S
- 5°S
- 8°S
- 3°S

636 Optimal səs-küy fonu nə qədərdir?

- 10 db
- 90 db
- 50 db
- 100 db
- 20 db

637 Azərbaycan Respublikasının orta radiasiya fonu nə qədərdir?

- 400 mkr/ saat.
- 30-40 mkr/ saat
- 15-20 mkr/ saat.
- 10 mkr/ saat.
- 50 mkr/ saat.

638 Konsentrasiyanın izin həddi müəyyən olunur:

- Bütün komponentlər üçün.
- Bütün kimyəvi elementlər üçün.
- Hər bir şəhər üçün.
- Təbii ünsürlərdə rast gəlinən hər bir kimyəvi birləşmə və element üçün.
- Dəniz və içməli sular üçün.

639 ətraf mühitin keyfiyyət normativlərinə aiddir.

- Ümummilli məhsul.
- Ümumdaxili məhsul
- İnsan potensialının inkişaf indeksi.
- KİH, TİH.
- Yoxsulluq indeksi.

640 Ekoloji məhdudiyyətlər lazımdır:

- Torpağı genişləndirmək üçün.
- İqtisadiyyatı inkişaf etdirmək üçün.
- Sənayeni inkişaf etdirmək üçün.
- Təbii ehtiyatlardan istifadə üçün.
- Kənd təsərrüfatı üçün.

641 Təbii komponentlər (ünsürlər) hansılardır?

- Təbii ehtiyatlar, şərait.
- Torpaq, su, hava, günəş enerjisi.
- Hidrosfer, Biosfer.
- Biosfer, Litosfer.
- Od, bitki və heyvanat Aləmi.

642 Davamlı inkişafın göstəricisi:

- Yeni texnologiyanın gətirilməsi.
- Zəif və ciddi.
- Reqional inkişaf.
- Lokal inkişaf.
- Texnikanın tətbiqi.

643 Ekoloji- iqtisadi tələb nədir?

- Ziddiyyətli anlayış.
- cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Ekoloji həyatın mənəvi varlığı.
- İqtisadi reformalar.
- İqtisadi maraq.

644 Tələbat anlayışı nədir?

- İnsanların yaşayış tərzii.
- Özünü bərpa qabiliyyəti.
- Fəaliyyət növüdür.
- Abstrakt termindir.
- Sosial qruppu əhatə edir.

645 ətraf mühit nədir?

- İnfrastruktur.
- İqlim mühiti.
- Obyektə təsir edən mühit.
- Sosial mühit.
- Sənaye qovşaqları.

646 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi bu elmlərin qovşağında yerləşmir:

- biologiya və iqtisadiyyat.
- ekologiya və coğrafiya;
- ekologiya və iqtisadiyyat;
- tarix və biologiya;
- coğrafiya və biologiya;

647 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi bu obyektləri öyrənmir:

- su;
- hava;
- nüvə enerjisi.
- günəş enerjisi;
- torpaq;

648 Mobil telefonlar insanlara hansı mənfi təsiri ilə seçilir?

- Exo.
- Radio dalğaları.
- Radioaktiv şüalanma.
- Elektromaqnit sahəsi.
- Səs-küy.

649 Ekoloji iqtisadi sistemlərin hansı tərkib hissələri var?

- Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri.
- Sənaye qovşaqları.
- İqtisadi rayonlar
- Sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar.
- Məhəlli ərazi istehsal kompleksləri.

650 ətraf mühitin çirklənməsi və mühafizəsi harada baş verir?

- adalarda.
- konkret ərazidə;
- dənizlərdə;
- kosmosda;
- göllərdə;

651 Konsentrasiyanın izn həddi bir-birindən fərqlənir:

- Bütün sulara.
- Bütün şəhərlərdə.
- Dənizdə və şirin sulara.
- Torpaqların hamısında.
- Ayrı-ayrı ölkələrdə.

652 Ekologiya hüququnun mənbələrinə aiddir:

- təbiəti mühafizə qərar və qanunları toplusudur;
- doğru cavab yoxdur.
- məhsuldar qüvvələrin inkişafını və yerləşdirilməsini tənzimləyən normativ hüquqi aktlar;
- cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı təsirindən yaranan münasibətləri tənzimləyən normativ hüquqi aktlar;
- istehsalın inkişafını tənzimləyən hüquqi sənədlər toplusu;

653 İnzibati hüquqi tənzimləmə:

- doğru cavab yoxdur.
- bərabər hüquqla subyektlərin fəaliyyət sahələrinə icazələrdir;
- fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqlarının və maraqlarının mühafizəsidir;
- hüquqi göstərici və davranışın icrasına yönələn icazələrin, göstərişlərin, qadağanların müəyyən edilməsidir;
- firma və şirkətlərin fəaliyyətinə icazə verən normaların müəyyənləşdirilməsidir;

654 Ekoloji -hüquqi tənzimləmə metodu:

- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən hüquqi qanunlar toplusudur.
- ətraf mühitdən istifadə münasibətlərini tənzimləyən hüquqi normalardır;
- ictimai münasibətlərə dövlət tərəfindən hüquqi təsir üsuludur;
- təbiətdən istifadəyə hüquqi təsir üsuludur;
- sosial sistemlərə dövlətin hüquqi təsir üsuludur;

655 Ekologiya hüququnun predmeti:

- ictimai münasibətlərin hüquqi sistemidir.
- müxtəlif ekoloji sistemlərin arasındakı münasibətlər;
- vətəndaşlar və təşkilatlar arasında istehsalat münasibətləridir;
- gələcək nəsillər naminə ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;
- insanın yaşayış mühitini təmin edən obyektlərin məcmusudur;

656 ətraf mühitdən istifadə hüququ:

- ətraf mühitin müşafizəsini tənzimləyən qanunlar toplusudur;
- təbiətdən istifadə üzrə təşkilatı –texniki tədbirlər planıdır;
- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbii resurs potensialından istifadə planıdır;

657 Ekologiya hüququnun prinsiplərindən deyil:

- sosial ədalət prinsipi;
- hüquqi bərabərlik prinsipi;
- təqsirə görə məsuliyyət prinsipi.
- hüquq və vəzifələrin vəhdəti prinsipi;
- təbiətdən istifadə hüququ prinsipi

658 Mülki hüquqi tənzimlənmə:

- cəmiyyətin istehsal fəaliyyətini tənzimləyən normalardır;
- əhalinin hüquq və vəzifələrinin müəyyənləşməsidir;
- insanların ekoloji hüquqlarını tənzimləyən metoddur.
- hüquqi münasibətlərdə tərəflərin bərabərliyinə əsaslanan metoddur;
- sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən qanunlardır;

659 Ekologiya hüququnun predmetinə aid deyil:

- fiziki və hüquqi şəxslərin müdafiəsi üzrə münasibətlər
- təbii obyekt və ehtiyatlarla bağlı mülkiyyət münasibətləri;
- təbiətdən istifadə üzrə münasibətlər;
- ətraf mühitin mühafizəsi üzrə münasibətlər;
- müəssisələrin mülkiyyət hüquqlarını tənzimləyən qanunlar toplusu;

660 ətraf mühitdən istifadənin və təbiəti mühafizəsinin idarə olunması mexanizmləri özündə bərabərləşdirir:

- limitlər, lisenziya, parent.
- vergilər;
- hüquqi, iqtisadi, inzibati;
- subsidiya, ssuda, iqtisadi;
- stimullaşdırma, qeyri-hüquqi, sosial;

661 Ekoloji subsidiyalar:

- müəssisələrə müvəqqəti və qaytarılmadan verilən dövlət yardımınıdır;
- müəssisələrə verilən faizli kreditlər;
- müəssisə gəlirlərindən ayırmalardır.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün verilən qrantlardır;
- əhalinin topladığı pul yardımınıdır;

662 ətraf mühitdən istifadənin idarə olunması üsullarına aid deyil:

- proqram-məqsəd;
- dövlət məsrəfləri və gəlirləri.
- dövlət məsrəfləri;
- dövlət gəlirləri;
- qeyri-fiskal;



663 Dövlət məsrəfləri ilə bağlı üsullardan deyil:

- lisenziyaların verilməsi və ekoloji təmiz məhsul istehsalına subsidiyaların nəzərdə tutulması.
- əhalinin ekoloji yönümlü məşğuliyyətinin təmini;
- ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin dövlət maliyyələşdirilməsi;
- məqsədli təbiəti mühafizə investisiyaları;
- ekoloji yönümlü özəl təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması;

664 Qeyri-fiskal üsullara aiddir:

- ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergi və cərimələr.
- təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi və hüquqi şəraitin dəyişməsi;
- ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi;
- təbiətdən istifadənin lisenziyalaşdırılması;
- özəl təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması və ekoloji siyasət;

665 ətraf mühitdən istifadənin idarə olunması üsulları:

- hüquqi təminat və məsrəf.
- gəlir və məsrəflər, hüquqi;
- qeyri-fiskal, dövlət gəlirləri və məsrəfləri ilə bağlı;
- fiskal, hüquqi, qeyri-hüquqi;
- büdcə gəlirləri, müəssisə məsrəfləri və fiskal;

666 Ekologiya hüququ nədir?

- canlı aləmin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir.
- təbii obyektlərin istifadəsi və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;
- təbii ehtiyatlar üzərində mülkiyyət hüququ və ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar məcmusudur;
- ətraf mühitin mühafizəsi haqqında qanundur;
- iqtisadi və sosial münasibətləri tənzimləyən normalardır;

667 ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunmasına aid deyil:

- qrantların verilməsi.
- vergi güzəştləri;
- məqsədli subsidiyalar;
- ətraf mühiti çirkləndirən məhsullara əlavə vergi;
- subsidiyalar;

668 Dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullardandır:

- doğru cavab yoxdur.
- təbiətdən səmərəli istifadəyə görə güzəştli kreditlərin verilməsi;
- ekoloji təmiz məhsul istehsalı müəssisələrinə güzəştlər;
- icbari təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi;
- təbiətdən istifadənin lisenziyalaşdırılması və çirklənməyə görə vergilər;

669 Təbiəti mühafizə və ətraf mühitdən istifadənin regional problemlərinin həll aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- doğru cavab yoxdur.
- ətraf mühitin keyfiyyət normativləri sxemi;
- təbiəti mühafizənin kompleks sxemi;
- ətraf mühitin mühafizəsi sxemi;
- əhalinin ekoloji təhlükəsizliyinin təmini sxemi;

670 Təbii ehtiyatlardan istifadəyə verilən lisenziyalara aid deyil:

- meşələrin kəsilməsinə və heyvanların ovlanmasına görə icazə.
- Sudan istifadəyə görə icazə;
- tullantıların suya və atmosfərə atılmasına görə icazə;
- yerin təkindən istifadəyə icazə;
- təbii mühitin mühafizəsinə görə icazə;

671 Xüsusi lisenziyalar:

- yerin təkindən istifadəyə verilən sənədlərdir.
- təbii ehtiyatları idarə edən xüsusi dövlət orqanları tərəfindən verilən sənədlərdir;
- yerli özünüidarə orqanları tərəfindən verilən sənədlər;
- təbii mühiti mühafizə edən orqanlar tərəfindən verilən sənədlərdir;
- torpaq-bitki ehtiyatlarını idarə edən xüsusi dövlət orqanı tərəfindən verilən sənəddir;

672 ətraf mühitdən istifadə və təbiəti mühafizə sahəsində tətbiq olunan lisenziyalardan deyil:

- təhlükəli tullantılarla əlaqəli fəaliyyətə görə.
- su obyektlərindən istifadəyə görə;
- təbiətdən kompleks istifadəyə görə;
- yeraltı sərvətlərdən istifadəyə görə;
- atmosfer havasından istifadəyə görə;

673 ətraf mühitdən istifadə fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması:

- təbiətdən istifadə üzrə təşkilati-texniki tədbirlər sistemidir.
- təsərrüfat fəaliyyətinə nəzarət və ekoloji əsaslandırma sistemidir;
- təhlükəli və digər tullantılarla əlaqəli fəaliyyət növüdür;
- təsərrüfat fəaliyyətinin tənzimlənməsinə icazədir;
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinə nəzarətdir;

674 Təbiəti mühafizə və ətraf mühitdən səmərəli istifadə sahəsində lisenziyalar verilmir:

- təbiəti mühafizə istiqamətində xidmət və işlərə görə.
- ekoloji auditin aparılmasına görə;
- ekoloji sertifikatlaşma və pasportlaşmaya görə;
- sənaye tullantılarının və radioaktiv maddələrin basdırılmasına görə;
- ekoloji ekspertizanın aparılmasına görə;

675 Azərbaycanca təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması haqqında fərman təsdiq olunmuşdur:

- 1997-ci ildə;
- 1995-ci ildə;
- 2000-ci ildə.
- 1998-ci ildə;
- 1996-cı ildə;

676 ətraf mühitdən kompleks istifadə lisenziyası müəyyən etmir:

- çirklənmə həddini;
- ekoloji məhdudiyyəti;
- ciddi ekoloji tələbləri;
- təbii ehtiyatlardan istifadənin istismar həddini;

- ekoloji normativi;

677 ətraf mühitdən istifadənin idarə olunmasının birbaşa inzibati tənzimlənməsinə aiddir:

- doğru cavab yoxdur.  
 ətraf mühitin çirklənmə həddi;  
 hər mənbə üçün tullantıların limit həddi;  
 tullantıların atılma miqdarının müəyyənəşdirilməsi;  
 təbiəti mühafizənin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;

678 Kompleks təbiəti mühafizə proqramının hazırlanma mərhələsidir:

- proqramın idarə olunmasının təşkilati strukturu.  
 təbii mühitə texnologiya təsirin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;  
 regionun ekoloji-iqtisadi sisteminin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;  
 təbiətdən səmərəli istifadə tədbirlərinin ərazi differensiasiyası;  
 ərazinin ekoloji-iqtisadi əsaslarla rayonlaşdırılması;

679 Regional proqramın hazırlanması mərhələlərindən deyil:

- doğru cavab yoxdur.  
 proqramın variantlarının formalaşması və Ən səmərəlisinin seçilməsi;  
 proqramın məqsədi və ilkin vəziyyətinin təhlili;  
 proqramın kompleks məqsədinin müəyyənəşdirilməsi;  
 proqnozun idarə olunmasının təşkilati strukturunun müəyyənəşdirilməsi;

680 ətraf mühitdən istifadənin regional problemləri üçün səciyyəvi deyil:

- normativ proqram- məqsədli yanaşma.  
 perspektivlik və kapital tutumu;  
 mövcud texnika və məlumatların mükəmməl olmaması;  
 qiymət və tələblərin qeyri müəyyənliyi;  
 məqsədə nail olmanın alternativliyi;

681 Normativ və ya məqsədli regional proqnozlar tətbiq olunur:

- ətraf mühitin keyfiyyət normativlərini müəyyən etmək üçün.  
 yaşayış mühitinin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaq üçün;  
 ətraf mühitin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaq üçün;  
 təbii mühitin arzu olunan vəziyyətinə nail olmaq üçün;  
 təbiəti mühafizə tədbirlərini həyata keçirmək üçün.

682 İnzibati vergilər:

- tutulan sığorta məbləğidir.  
 ətraf mühitin çirkləndirməyə görə tutulan ödəniş növüdür;  
 ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsal edən müəssisələrə verilən ödəniş növüdür;  
 yerli təbiəti mühafizə orqanlarının nəzarət fəaliyyətinə görə ödəniş növüdür;  
 təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsinə görə ödənişdir;

683 Cəmiyyətin ETT-nin köməyi ilə sənaye prosesini təbiətə uyğunlaşdırmaq cəhdi nə adlanır?

- təbiət qanunları  
 spesifik qanunlar  
 maddi istehsal prosesləri

- tullantısız texnologiya
- texnogen təsir

684 Cəmiyyət istehsal üçün ilkin xammal haradan götürür?

- canlı orqanizmlərdən
- günəş radiyasından
- kosmosdan
- təbiətdən
- təsərrüfat sahələrindən

685 Maltusizm ideyası nədən ibarətdir ?

- indiki və gələcək nəsillərin maraqları nəzərdə tutulsun
- təbii ehtiyatların tükənməməsi, ətraf mühitin sabit qalması
- müasir dövrün tələbatlarının ödənilməsi, gələcəyə nəzər salmamaq şərti ilə
- əhali artımının süni məhdudlaşdırılması, sənaye inkişafının dayandırılması...
- gələcək nəsillərin öz tələbatlarını ödəmək imkanının təhlükədə olmaması

686 Ekologiya qanunları dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- istehsalat və məişət tullantıları
- istehsal prosesləri
- maddələrin planetar dövrəni
- təbiətlə cəmiyyət arasındakı qarşılıqlı əlaqə
- maddələrin antropogen mübadiləsi

687 Noosfer haqqında Vernadski təlimi müasir elmdə necə adlanır?

- harmoniya
- revolyusiya
- konsepsiya
- koevolusiya
- amartizasiya

688 Noosfer konsepsiyasının əsas yaradıcıları kimlərdir?

- K.Marks, F.Engels
- N.F.Reymers, Q.V.Hekkel, Q.V.Plexanov
- B.Kommoner, Le Şatelye
- E.Lerua, R.Teyyara de Şardena, V.Vernadski
- Hippokrat

689 Noosfer sözünün mahiyyətini göstərin

- flora-fauna ehtiyatı
- günəş radiyası
- kosmos enerjisi
- şüur sferası
- çaylar, göllər, dənizlər

690 Biosferin vəziyyətinin stabilliyi əsas nə ilə izah olunur?

- radiaktiv maddələrlə
- minerallarla

- çirkləndirici maddələrlə
- canlı aləmin fəaliyyəti ilə
- torpağın məhsuldar qatı ilə

691 Konsumentlər dedikdə nə başa düşürsünüz?

- bakteriyalar
- mineral üzvü birləşmələr
- yırtıcılar
- otyeyən heyvanlar
- həşəratlar

692 Produsentlər nədir?

- ionlaşmış qazlar,elektrik cərəyanları
- azot,oksigen,hidrogen,metan və digər qazlar
- biosferin komponentləri arasında günəş radiyasının paylanması
- kükürd,fosfor,mis,sink və digər elementlər
- havası olduqca seyrək,su buxarı təmamilə olmayan məkan

693 Böyük geoloji dövrən hansı proseslərin əmələ gəlməsində iştirak edir?

- biosferin komponentləri arasında günəş enerjisinin paylanması
- əsas geoloji faktorların yaranmasında
- planetin təkamülündə ,biosferin vəziyyətində
- hava kütlələri,su,mineral birləşmələr,çirkləndirici maddələrin əmələ gəlməsində
- atomların biogen yerdəyişməsinin sürətinin təmin edilməsində

694 Disfotik zona dedikdə nə başa düşürsünüz?

- biosferin üfüqi sərhədləri
- okean,dənizlər,göllər,çaylar,yeraltı sular
- bütün fotosintezədi bitkilərin,ilk bioloji məhsulların yerləşdiyi məkan
- dibə çökmüş,məhv olmuş bitki və heyvanat qalıqlarının yerləşdiyi qaranlıq ərazi
- bütün inkişaf tsiklinin,o cümlədən çoxalma prosesinin getdiyi ərazi

695 Biosferin sərhədləri nə ilə müəyyən olunur?

- iqlim resursları ilə
- yanacağa olan tələbatla
- kosmosdan gələn günəş şüaları ilə
- canlı orqanizmlərin yayılması ilə
- bitki və heyvanat qalıqları ilə

696 Biosferin strukturu nədən ibarətdir:

- torpaqların məhsuldarlığından,hava və iqlim ehtiyatlarından
- oduncaq və meşə sahələrindən
- küləklər və su hövzələrindən
- qazlardan,planetin su və bərk təbəqəsindən,canlı maddələrdən
- flora və fauna növlərindən

697 Vernadski təlimi nəyin öyrənilməsinə yönəlmişdir?

- yer qabığının

- günəş radiasiyasının
- kosmosun
- bütün canlıların
- radiaktiv maddələrin

698 "Biosfer" anlayışını ilk dəfə hansı alim öz kitabında göstərmişdir:

- E.Lerua
- B.Vernadski
- E.Zyuss
- J.Lamark
- B.Kommoner

699 Biosfer anlayışı biologiyaya neçənci əsrdə daxil olmuşdur:

- XV
- XIX
- XIV
- XVIII əsrdə
- XVII

700 Biosfer dedikdə nə başa düşürsünüz?

- yeri əhatə edən canlı hissə
- əmək vasitələri
- təbii resurslar
- ekoloji xərclər
- təsərrüfat sahələri